

toplumsal özgürlük

20 TL / Ağustos 2025

Ulus krizine iki zıt çözüm

Oğuzhan Kayserilioğlu

Ülkenin farklı halkları ve inançları dışlayarak Türk-Sunni egemenliğini esas alan despotik ulus yapısının kriz içine girdiğini, diğer krizlerin yanısıra bir de “Ulus Krizi” içinde olduğunu uzun bir dönemdir vurguluyorum. Evet, çoklu krizlerin içinde çırpınan ülkemizde nedense kendisinden pek bahsedilmese de, çözümünü gittikçe artan bir şiddette talep eden bir kriz var!

(...) Devamı 4. sayfada

Tom Barrack'ın oyunları

Özcan Avcı

23 Mayıs Tom Barrack, ABD'nin Türkiye Büyükelçisi sıfatıyla Suriye Özel Elçisi olarak atandı. Bu görevde Suriye'ye yönelik yaptırımların ortadan kaldırılmasını ve bölgesel istikrar süreçlerine destek vermeyi taahhüt etti. 29 Mayıs günü ise Şam'a giderek ABD Büyükelçiliği'nde Amerikan bayrağını uzun bir zamandan sonra yeniden astı!

(...) Devamı 6. sayfada

Cinayet yasalarına karşı yurdu ve yurttaşlığı savunmak

Perihan Koca

AKP'li 23 yılın doğal tahribat şeceresi uzun, günahı çok! Ama fazla gerilere gitmeden, son haftalarda ardı ardına iktidar çokluğuna dayanarak, TBMM'den cansiperane bir militanlıkla geçirilen yasalar bu iktidarın ve sermayenin almeti farikasını anlamak için yeterli olsa gerek. 19 Temmuz'da memleketin tüm doğal alanlarını, ormanları, zeytinlikleri, meraları ve hatta sit alanlarının tamamını maden şirketlerine açacak, tarımı, zeytinciliği, halkın geçim kaynaklarını bitirecek, ekolojik yıkımı derinleştirecek, ülke kaynaklarını yerli ve yabancı maden tekellerinin talanına açacak madenlere süper izin yasası TBMM'den zor gücüyle geçirildi.

(...) Devamı 2. sayfada

Çözümün öznelere

Herkesin kendi yaşamı üzerinde söz sahibi olacağı bir demokratikleşme pratiği üzerine kafa yormak zorundayız.

4

Halk düşmanlarına karşı sosyalizm!

Otel yangınında 78 kişi, orman yangınında 12 orman işçisi, sadece Haziran ayında 164 emekçi, yılbaşından beri 254 kadın, mağarada 10, eğitimde 2 asker... Bunlar yakın zamanın belleğimizde yekun tutan ölümleri. Bir de vahşeti hissettiklerimiz var; bıçaklanarak öldürülen 14 yaşında Ahmet Minguzzi, cesedi bir bavula konmuş Ayşe Tokyaz... Denize girdiği için şikayet edilen ve ka-

patıldığı kafeste ölen köpek ve kazlar... Ölmek artık yaşamın doğal yollarla tükenmesi anlamını taşımıyor. Çürüyen düzen kendisiyle beraber insanlığı da yok ediyor. Kâr için işçiler, erkeklik için kadınlar, iktidar için askerler, zevk için köpekler her an her canlı ölüm ile burun buruna. Devlet toplumun bilincini resmi baskı araçları ile kontrol altına almaya çalışırken sıradanlaşan şiddet ile faşizmi

aşağıdan inşa etmek için kolları sıvıyor. Günlük yaşamın parçası haline gelen felaketlerin etkisi her an azalıyor. Toplumun vicdanı darbelenerek sinirler felç edilmeye çalışılıyor. Şiddetin yarattığı felç hali tepkiyi önleme amacı taşıyor. Felç geçiren toplum açlık sınırının altında kalan asgari ücret ile yetinsin, ara zam istemesin istiyorlar. Turizm sektöründe çalışan işçiler ses çıkartmadan

haftalık izinlerini on günde bir kullansın istiyorlar. Yaşamaya yetmeyen aylıklarıyla emekliler evden dışarı çıkmasını istiyorlar. Seçimle kazanılanın zorla gasp edilmesine razı gelmemizi istiyorlar. Zeytinliklerimizin kesilmesine razı gelelim istiyorlar. Tepkisiz bir felç halini kalıcı kılmaya çalışıyorlar. Ama hayır! Kabul etmiyoruz. Savaşlarla örülen coğrafyada bir avuç zengin servetine

servet katsın, onların temsilcisi Erdoğan hükümdarlığını ilan etsin diye ne ölmek zorundayız ne de çaresiziz. Bu cehennem zebanilerine karşı bizim de savaştığımız silahlarımız var. Toplumu baştan aşağı sarmaya çalıştıkları şiddet sarmalıyla yaratmak istedikleri yalnızlaşma ve bencillige karşı dayanışmamız, Açlık sınırının altında bırakmaya çalıştıkları ücretlere, dayattıkları insanlık dışı çalışma

koşullarına karşı grevimiz, Sınav yolsuzluklarıyla geleceğimizi çalmalarına karşı boykotumuz, Her tür haksızlığa, talana, gaspa karşı sokaklarımız, meydanlarımız var. Faşizmle yok eden, sermaye ile sömüren halk düşmanlarına karşı sosyalizm var! Yaşamak için halk düşmanlarını örgütlü mücadele ile yenelim.

İşçiler neden toplu halde ölüyor?

Sermaye, işine geldiğinde “hain, nankör” bazen de “şehit” ilan ettiği işçilerin “uysal köleler” olarak kaderlerine razı gelmesini istiyor. fayda var.

Pelin

Kahiloğulları

Kapitalist üretim tarzında işçiler üretimin maliyet kalemlerinden biridir ve maliyetleri düşürmek söz konusu olduğunda işçinin canı pek de mühim değildir. İşçiler ise günlük geçimini sağlamak için, bırakın insanca yaşama hakkını iş güvenli-

ği şartlarının bile olmadığını “göz göre göre” bu sürecin parçası olmak zorundadır. 1970'lerde neoliberal politikaların hız kazanması, esnekleşme ve güvensizleşmeyi yaygınlaştırırken işçilerin çalışma koşullarını kötüleştirdi. Sonrasında Sovyetlerin dağılışı ve neoliberal hegemonyanın güçlenmesinin etkisiyle oluşan toplumsal

ve siyasal koşullarda işçi sınıfının bilinci parçalandı ve çözüldü. Bu parçalanma ve çözülme işçilerin gücünü azalttı. Günümüzde işçi sınıfının çalışma koşulları çok geriye, neredeyse yeniden 19.yüzyılın vahşi dönemine düşürüldü.

(...) Devamı 2. sayfada

Geçim mücadelesinden sınıf siyasetine

Juliana Gözen

İşçi sınıfının alın teriyle büyüyen ekonomi, bugün yeniden işçi sınıfının kanı ve canıyla boğuştuğu bir krize dönüşmüş durumda. Sınıflar arası bir paylaşım savaşı yaşanıyor ve bu savaşta hükümet tüm cephaneliğini sermayenin hizmetine sunmuş halde.

Temmuz ayı, bu savaşın ateşinin harlandığı bir ay olduğu kadar; büyüyen sınıfsal krizin, emeğin değersizleştirilmesinin ve iktidarın sermaye yanlısı tercihlerinin açığa çıktığı bir eşik olmuştur.

Uçurumun ötesinde pazarlık: sermaye ve işçi arasında bir savaş
600 bin kamu işçisini ilgilendi-

ren Kamu Toplu İş Sözleşmeleri Çerçeve Protokolü (KÇP) görüşmeleri sürecinde ortada bir masanın olduğuna bin şahit gerektiren teklifler sunuldu. Hükümetin son teklifi ilk 6 ay için yüzde 24, ikinci 6 ay için gerçekleştiren enflasyon oranında zam.

(...) Devamı 2. sayfada

Faiz indirimi Şimşek programından çıkma eğilimi mi taşıyor?

5 Faizlerle bankalar üzerinden milyarlarca liralık servet transfer ediliyor.

Şaibeli sınavların iktidarı AKP

Yusuf Tekin'in bakanlığından itibaren LGS'ye dair istatistikler kamuoyu ile paylaşılmıyor.

7

POLİTİKA

İşçiler neden toplu halde ölüyor?

İSİG verilerine göre 2025'in ilk 6 ayında en az 961 işçi çalışırken hayatını kaybetti. Bu iş cinayetlerinin çoğu "münferit olaylar olarak" değerlendirildiğinden gündeme bile girmedi. Oysa her gün 5 işçi çalışırken ölüyor.

Pelin Kahiloğulları

(...) 1. sayfadan devam

Fakat bir fark var, işçiler artık sadece makina başlarında değil, tarlada, inşaatta, belediyede, ormanda ölüyorlar. İSİG verilerine göre 2025'in ilk 6 ayında en az 961 işçi çalışırken hayatını kaybetti. Bu iş cinayetlerinin çoğu "münferit olaylar olarak" değerlendirildiğinden gündeme bile girmedi. Oysa her gün 5 işçi çalışırken ölüyor.

Kasten öldürülen hainler!

Sınıflar mücadelesinde son dönem yaşanan iki örneğe dönüp tekrar tekrar tartışmaya ve işçilerin mücadelesini bir siyasal iradeyle buluşturmaya ihtiyaç var. İlki, ücret zammını talep ettikleri için "hain" ilan edilen İzmir Büyükşehir Belediye işçileri.

İzmir'de ne denmişti: "Çöpçü ile profesör aynı ücreti mi alacak?" ya da "Zam isteyen işçiler, nankör, hain, iş bulduğuna maaş aldığına şükretmeli!" İkincisi ise, Eskişehir orman yangınında "öldürülen" ve "şehit" ilan edilen işçiler. "TCK'nın 81. maddesine göre; Kasten Öldürme Suçu hem icrai bir hareketle hem de ihmali bir hareketle işlenebilir." Eskişehir'de ekipmansız, dinlendirilmeden ve 24 saat çalıştırılarak yangın söndürmeye gönderilen 10 işçi yetkililer eliyle "kasten öldürüldü." Bir başka işçi daha, itfaiye eri Ramazan Şaşkın, ameliyatından 1 hafta sonra yangına müdahale ederken hayatını kaybetti. Eğitim, ekipman desteği bile verilmeden alevlerin içinde katledilen işçi-

ler, "şehit" ilan edildi. Sermaye, işine geldiğinde "hain, nankör" bazen de "şehit" ilan ettiği işçilerin "uysal kö-

Eskişehir'de ekipmansız, dinlendirilmeden ve 24 saat çalıştırılarak yangın söndürmeye gönderilen 10 işçi yetkililer eliyle "kasten öldürüldü."

olarak kaderlerine razı gelmesini istiyor.

Sınıfa karşı sınıf mücadelesi

Başlıktaki soruyu tersten sorarak devam edelim. "TÜSİAD üyeleri neden hiç toplu halde ölmez" diye soralım ve Temmuz'un 7'sinde çıkan bir haberi hatırlayalım:

"Patronların "Kazan-Kazan" keyfi. 11 milyar dolarlık fotoğraf. TÜSİAD'ın 4 eski başkanı aynı teknede bulundu. Eczacıbaşı, Boyner, Komili ve Sabancı üyeleri 'Win-Win' isimli yatla koyuları gezdi." Basit gibi görünen bu soru ve eklediğimiz yat keyfi haberi, karşı karşıya kaldığımız alçaklığı, daha politik bir ifade kullanacak olsak eğer, sınıflar arası çelişkiyi ortaya koyuyor. İşçilerin "kaderinde" toplu halde ölmek varken, patronların "kaderi", "keyif ve kazançtır." Bu kazancın işçilerin kanyla büyüyor oluşu patronların keyfini hiç bozamaz. Kapitalist düzenin işleyişinde patron olmak bunu gerektirir. Malum deyişle "işin fitratında bu vardır!" "Biz bir aileyiz masalı" anlatılırken; patronlar

yat keyfi yapar, işçiler sistemin çarkları arasında öğütülür. İşte tam da bu yüzden işçi sınıfı yaşamak için politik bir bilinç ve pratiği yeniden inşa etmek zorunda. İşçilerin varlığının parçalanıp tekil bireylere indirgenerek güçsüzeleştirildiği ve sendikal çözümlenin derinleşmesi sonucu yalnızlaştığı yerden ayağa kalkacak bir pratik dönemi kararlılıkla örgütlemek zorundayız. Madem patronlar bizi yeniden 19. yüzyıl koşullarına sürüklüyor, o zaman gelin biz de o dönemdeki işçi yoldaşlarımızın şiarını yeniden yükseltelim: "Karnımız için etmek, ruhumuz için gül istiyoruz. Her şeyi istiyoruz!"

Geçim mücadelesinden sınıf siyasetine

Juliana Gözen

(...) 1. sayfadan devam

TÜRK-İŞ ve HAK-İŞ'in sunduğu teklifte ise günlük en düşük ücretin 1800 TL'ye yükseltilmesi, bu artıştan sonra 2025'in ilk 6 ayı için yüzde 50, sonraki iki dönem için ise yüzde 25'er zam yapılması ve ayrıca yüzde 10 refah payı verilmesi talep ediliyordu. Öte yandan memur cep-hesinde durum pek farklı değil. Masada iktidarın uzantısı haline gelmiş tek yetkili sendika Memur-Sen, 4 milyonlu aşkın memurun taleplerini siyasal sadakatinin içerisinde eritme hazırlığında. Masadaki temsilin bu yapısı, mücadelenin yönünü baştan sınırlandırıyor. Özel sektörde çalışan milyonlarca işçinin düşük ücret, sendikası ve güvencesiz çalışma koşulları bu tabloya eklenince; açlık sınırının altında olan asgari ücrete yapılmayan ara zam düşünüldüğünde bugünün ücret mücadelesi artık yaşam ve gelecek mücadelesine dönüşmüştür.

Ücret, emeğin değeri ve sınıfsal gerçeklik

Ücret, emeğin parasal ifadesi olmanın ötesinde, toplumun sınıfsal yapısının ve mücadelesinin hakkında da veri sunar. Bugün o sömürünün sınırlarının yeniden çizilmeye çalışıldığı bir eşikteyiz. Emeğin yalnızca ucuzlatılmasına değil, siyasal ağırlığının tümünden yok edilmesi-ne dönük bir müdahale ile karşı karşıyayız. Temmuz'da sosyalistlerin — TÖP, TİP ve EHP'nin — ortak kampanyası, önemli bir adımı ifade etti. Bu kampanya, işçilerin ortak sesini büyütmeyle dönük bir çaba olarak değerliydi. Ancak bu

çaba, ne yazık ki yeterince yoğunlaşarak, nesnelliğin sunduğu potansiyeli değerlendirmekten uzaktı. İhtiyaç ise kendini gün gibi hissettirmeye devam ediyor; örgütlü, birleşik, geçim dertini düzen karşıtı mücadeleyle birleştirecek siyasal bir hat zorunluluğunu adeta dayatıyor. Zorunluluğun inşası için zemin, işçilerin sahadaki mücadeleleriyle giderek güçleniyor. Sefalet zammına karşı kamu işçilerinin Eti Maden'den TCDD'ye, Karayolları'ndan DSI'ye kadar birçok işyerinde ilan edilen grev kararları, sermaye ve iktidarın ittifakına açık bir meydan okumadır. Bu irade, sarı sendikaların rolü ve iktidarın kararlılığına terk edilmemeli; her sektörde tabandan yükselen bir mücadeleyle birleşmeli ve ortak bir sınıf hattının inşasına doğru ilerlemelidir. Önümüzdeki eylül ayıyla birlikte metal sektöründeki sözleşme süreçleri, asgari ücret tartışmaları ve 2026 bütçesi gündeme gelecek. Tüm bunlar, sınıf hareketinin yeni mevzileri olabilir. Ancak yine gün gibi ortada olan gerçek şu: Taban örgütlenmeleri inşa edilmeden, sözleşme masaları işçilerin mücadelesiyle kuşatılmadan kurulan tüm masalardan işçinin hakkı değil sus payı çıkar. Evet, örgütlü bir tepkiye dönüşemeyen öfke birikimi, giderek genişleyen ve her şeyi içine çeken bir toplumsal boşluk yaratıyor; adeta bir kara delik gibi. Ücretler, haklar, onur ve yaşam hakkı bu kara deliğe hapsedilmeye çalışılırken; fakat aynı anda, doğru bir politik hatta yöneldiğinde düzeni yerinden oynatacak muazzam bir potansiyel ve toplumsal güç birikiyor.

Cinayet yasalarına karşı yurdu ve yurttaşlığı savunmak

Sermayeye geniş imtiyazlar tanıyan, halkın yaşam hakkını hiçe sayan, ÇED muafiyetleri ve "kamu yararı" maskesiyle kamulaştırmayı halka karşı bir tehdit olarak kullanan bu yasal zorbalık, 'Toprağımızı Vermiyoruz' beyanına karşı yani halka ve yurda örgütlenmiş bir zor gücüdür. Yasama yürütme ve yargı eliyle...

Perihan Koca

(...) 1. sayfadan devam

Meclisten geçirilerek resmileştirilen bu yasa, zaten uzun zamandır fiili olarak pratikte uygulanıyordu. Ülkenin yüzey alanının tamamını açık hava maden sahasına çevirerek, doğal ekosistemleri inşaat yağmasına açarak, termik, nükleer,

hidroelektrik santralle yağmalayarak...

İklim kanunu ve krizin fırsata çevrilmesi

Hemen evvelinde yasalaşan "iklim kanunu" adı altındaki karbon emisyon ticaret yasası da aynı çökme planının öncüsü ve bütüncü olarak görülmeli. Küresel ısınmanın 1,5 santigrat

derece ile sınırlandırılması için endüstrilerde karbon salınımının düşürülmesine ilişkin ekolojistler, bilim insanları acil eylem çağrılarını yaparken; iklim krizini piyasalaşma için fırsat kapısı olarak gören bir bakış açısıyla sermayenin kari, sermaye birikim modelinin hayrı için iklim kanunu adı altında karbon emisyon ticaret sistemini ve piyasayı düzenleyici bir yasa meclisten geçirdi. İklim krizini rant için fırsat bilip, şirketlere kirliliği alıp satma hakkı veren iklim piyasası yasası...

Hemen evvelinde yasalaşan "iklim kanunu" adı altındaki karbon emisyon ticaret yasası da aynı çökme planının öncüsü ve bütüncü olarak görülmeli.

Yasal zorbalık

Sermayeye geniş imtiyazlar tanıyan, halkın yaşam hakkını hiçe sayan, ÇED muafiyetleri ve "kamu yararı" maskesiyle kamulaştırmayı halka karşı bir tehdit olarak kullanan bu yasal zorbalık, "Toprağımızı Vermiyoruz" beyanına karşı yani halka ve yurda örgütlenmiş bir zor gücüdür. Yasama yürütme ve yargı

eliyle... Böyle olduğu içindir ki; yurttaşın, köylünün, bilim insanlarının, ekolojistlerin tüm itirazlarına rağmen bu işgal yasası "zeytin yasası" çarpıtmalarıyla meclisten geçti, geçirildi. Esasında zeytini, zeytinlikleri koruyan, zeytinlik sahaları içinde ve bu sahalara en az 3 kilometre mesafede, zeytinliklerin bitkisel gelişimini ve çoğalmalarını engelleyecek kimyasal atık oluşturacak tesis yapılamaz ve işletilemez hukukunu işleten ve koruyan Zeytinciliğin İslahı ve Yabanilerinin Aşılattırılması Hakkında Kanun lağvedildi.

Yürürlüğe giren bu yasayla ise, yasanın koordinatlarında da apaçık belirttiği üzere, Aydem Holding'e zeytinlikleri taşımaya açan adrese teslim yasal çerçevelerle Yeniköy-Kemerköy, Yatağan santrallerinin gereksindiği kömür madenleri sahasına karşılık gelen eşleşmeler yasa eklerinde mevcut.

Elektrik şirketlerinin yakma özgürlüğü

Sadece bu da değil. Halkın kanını vampir gibi emen, özelleştirmelerle devasa servetler yapan elektrik dağıtım şirketlerinin cinayet benzeri ihmalleri var. Dağıtım alt-yapılarını geliştirmeyi maliyetli bir iş gören bu vampirler on binlerce hektarlık doğal alanı aslında kendi elleriyle yaktılar. Doğal alanların çok hızlı tahrip oldukları bu vahşi dönemde yukarıda bahsi geçen yasaların çıkarılması cinayet suçudur. Yüz binlerce yılda oluşagelen ekosistemleri topyekûn öldüren bir cinayet suçu. İktidar ve sermaye eliyle işlenen bu cinayete karşı, yurttaşın iradesi ve temsili olması gereken TBMM'nin, yurttaşı hiçleştiren doğayı ve yaşamı yağmalayan ekolojik suç mahalline dönüştürülmesine karşı; ortak bir yurt savunması ve yurttaşlık hareketini yaratmak elzem ve yaşamsal. Topraklarımızı Vermiyoruz diyen iradenin etrafında örgütlenecek bir yurt ve yurttaş mücadelesi...

POLİTİKA

Merkezileşen devletin rıza arayışı

Gelişmeler demokrasi şölenu gibi görünse de esasında devletin daha çok merkezileşme sürecidir. Muhalefet partilerinin şimdilerde pek ağızına almadığı parlamenter sisteme dönüşün aksine Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemini ülkenin kalıcı sistemi haline getirmenin adımlarıdır.

Güney Mengen

Muhalefetin elinde Tan-zimat Fermanı 1839'da Osmanlı'nın içten içe çözüldüğü, dış baskıların arttığı bir dönemde ilan edildi. Amaç, imparatorluk içindeki gayrimüslimlerin devlete bağlılığını sağlamak, Avrupa'nın iç işlerine müdahalesini önlemek ve devletin meşruiyetini yeniden tesis etmektir. Yani bir anlamda Tanzimat, devleti korumak için bir reform vaadiydi. "Herkes eşitlik" söylemi, çok uluslu bir yapıda parçalanmayı geciktirme gayretinin parçasıydı. Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana Kürtler, Aleviler ve gayrimüslimler Türkülük ve Sün-nilik üzerine inşa olmuş Cumhuriyetin Millet tanımına girmiyorlardı. Bu bir parçalanma dinamiği olarak zayıf görünse de olağanüstü küresel gelişmeler olduğu bir dönemde oldukça güçlenebilecek bir dinamiktir. Bu dinamiğin herkes sezgisel de olsa farkında. Daha önemlisi Türkiye, bu dinamiğin ne kadar güçlenebileceğini "Suriye Laboratuvarı"nda teyit etti. 8 Aralık'ta Esad'ın düşmesinden hemen sonra Colani, IŞİD artığı eğilimlerini bir kenara bıraktığını ilan ederek "devletin gerekliliklikleri başka" demesinin ardından sahil bölgesinde 500 köyü bulan Arap Alevi

katliamı yaşandı. Suriye halklarını tanımayan bir anayasa dayatıldı. 8 Aralık'tan bu yana belki de Suriye'de en kritik günler Temmuz'un üçüncü haftasında Süveyda'da yaşandı. IŞİD artığı çetelerin

Suriye Savunma Bakanlığı çatısı altında Colani'nin talimatıyla Süveyda'ya saldırılarına karşı Dürzi'ler İsrail eliyle silahlandırıldı. Colani'nin Suriye'de silah bırakmayan kesimin yalnızca Kürtler olduğu iddiası da bizzat talimat verdiği aşiretler, çeteler eliyle yürütüldü. Colani her ne kadar giydirilmiş olsa da iddia ettiği gibi devletin gerekliliklerini yerine getiremedi. Belki de tahayyül ettiği devletin tam da böyle bir devlet olmasındandır. ***

Bahçeli'nin Öcalan için "gelsin mecliste konuşsun, umut hakkı değerlendirilsin" gibi en yüksek perdeden açtığı tartışma-

ların ve 10 ay gibi görece kısa bir sürede bu kadar gelişmenin yaşanmasının nedeni de bu gelişmeler ışığında Türkiye'deki parçalanma dinamiğinin devrede olmasıdır. İlk kez söylemediğini sonradan

öğrendiğimiz Cumhurbaşkanı yardımcılarının Kürt ve Alevi olaması da. Bahçeli, daha önce de arsasını kendisinin hibe ettiği ve 29 Ekim'de açılması planlanan Horasan Erenleri Hacıbektaş Cem ve Kültür Evi Külliyesi'ne dair "Benim sizden bir isteğim vardır. O da Türkiye bütünlüğünün içinde kalın." demişti. Tüm bu gelişmeler bir demokrasi şölenu izlenimi verse de esasında devletin daha çok merkezileşme sürecidir. Muhalefet partilerinin şimdilerde pek ağızlarına almadıkları parlamenter sisteme dönüşün aksine Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemini ülkenin kalıcı

ve muzafer sistemi haline getirmenin adımlarıdır. Denilmek isteniyor ki Kürtlerin, Alevilerin bir hakkı varsa bu ancak egemenlik alanını yeniden üreten bir müzakere masasının konusu olacaktır. Rivayet odur ki bunu başarınca yeni bir Cumhuriyet, yeni bir imparatorluk kurulacaktır. Kimlik sorunları kapitalist devletin mutlak çelişkisi değildir ve çözülmesi hayırlıdır. Ancak bu rivayetin gerçekleşmesinin ve bu anlatının sokakta karşılık bulmasının tek bir yolu var; refahı artırmak. İktidarın bunu başarması oldukça zor görünüyor. Godfather 2 filminde Michael Corleone, Roth'un doğum günü kutlaması için ABD'li iş adamlarıyla Küba'ya gelir. Amaçları, Batista rejimiyle işbirliği yaparak Küba'daki kumar, enerji ve ulaşım gibi sektörler yatırım yapmaktır. Roth, sorunsuz bir süreç olacağı izlenimi veren bir konuşma yapar. Dışarıda Batista rejimine karşı gösterilere şahit olan Michael, bunun hesaba katılmış olmasından kuşku duyar. Bir süre sonra Fidel ve arkadaşları Batista diktatörlüğünü yıkacaktır. Demokrasi şölenu ve imparatorluk anlatısında hesaba katılmayan belki de açıklık sınırında yaşamaya mahkum edilen milyonlardır.

10. yılında Suruç için ayakta

Unutmamak gerekir ki, 10 yıldır devletin abluka, baskı ve unutturma politikaları boşa düşürülmüş, gençliğin iradesi kırılmamış, ablukalar devrimci gençliğin birleşik mücadelesiyle aşılmıştır.

Özgürlükçü Gençlik

Bundan 10 yıl önce, 20 Temmuz 2015'te, IŞİD çetelerinden kurtarılan Kobane kentinin ve hayatları savaş ile geçen Kobane halkıyla birlikte yeni bir yaşamın inşasında yer almak için yola çıkan devrimci gençler, devletin de açık desteği ile IŞİD çeteleri tarafından Suruç'ta bombalı bir saldırıya uğramış ve 33 genç hayatını kaybetmişti. O günden bugüne, her yıl Suruç Aileleri İnisiyatifi ve Gençlik Örgütleri iki koldan 33 genci anma ve katliamın hesabını sorma mücadelesini yürütmeye devam ediyor. Katliamın 10. yılı için Gençlik Örgütleri'nin Suruç için adalet arayışını toplumsallaştırma çabası 19 Mart isyanının gücünü ve gençliğin dinamizmini arkasına alarak "Suruç'un İzinde Gençlik Ayakta" şiarında ifadesini buldu. Devletin tüm baskılarına karşın Suruç hafızasını tazelemeyi hedefleyen bir çalışma yürütüldü.

Suruç için adalet, herkes için adalet 10 yıldır çalışmayla özdeşleşen "Suruç için adalet, herkes için adalet" pratikte örüldü. Suruç için adalet arayışı Berkin Elvan'dan katledilen kadınlara, Hrant Dink'ten tutsak gençlere diğer birçok adalet arayışı ile buluştu. Çalık Holding önünde katledilen işçiler için, İsrail Konso-losluğu öntünde Filistin halkı için 33 düş yolcusunun yolunda mücadele çağrıları yapıldı. Üniversitelerde, 33'lerin ayak bastığı meydanlardan yola çıktıkları sıralara forumlar ve anmalar düzenlendi. Katliamın yıldönümünde ise her ayın 20'sinde olduğu gibi ailelerle birlikte Halitağ'da kitlesel adalet nöbetinde buluşuldu, gençlik ise faillerden hesap sorma bilinciyle sokaklara döküldü. 9 yıldır bütün karşıt çabalara rağmen bir biçimiyle sokaklarda gençliğin sesiyle yankılanan "Suruç'un hesabı sorulacak!" sloganı 10. Yılında ise kitlesel bir yürüyüşle Kadıköy'den yükseldi.

Kitlesel yürüyüşün arka planı

Gençliğin hesap sorma iradesi katliamdan bugüne devlet tarafından önlenmeye, Suruç'taki irade unutturulmaya çalışılıyordu. Bu çerçevede, Gençlik Örgütleri'nin ortak çağrısıyla Kadıköy'de yapılmak istenen 20 Temmuz eylemleri yıllardır yoğun polis ablukası, şiddet ve gözaltı ile sonuçlanıyordu. 10. Yılda ise farklı bir gerçeklik ile karşı karşıya kaldık. Bu gerçekliğin arka planında iki temel sebep yatmaktaydı. Suruç Katliamı, yaşandığı dönem devletin Suriye iç savaşı ve Kürtlerin Rojava'daki mücadelesine bir müdahaleydi. Bugün ise Kürt halkının Suriye'deki kazanımlarıyla oluşturduğu güç alanı, Orta Doğu'daki gelişmelerden kaynaklanan jeopolitik baskı ve daha önemlisi Kürt halkının onlarca yıllık mücadelesi Kürt hareketi ile bir denge kurmayı iktidara dayatmıştır. Suruç Katliamı'nın 10. yıldönümünde geçen yıllardan farklı bir programın gelişmesinde, bu çerçevede gerçekleşen Barış Süreci'nin etkisi olduğu açıktır. Belki Barış Süreci olmasa, yaşanan şekilde bir anma gerçekleşmesi mümkün olmayabilirdi. Ancak tek sebep olarak bunu göstermek, Barış Süreci'ne rağmen tutuklanan birçok devrimci ve yurtseveri açıklamaya imkanımız elimizden alırdı. Unutmamamız gerekir ki, 10 yıldır devletin abluka, baskı ve unutturma politikaları boşa düşürülmüş, gençliğin iradesi kırılmamış, ablukalar devrimci gençliğin birleşik mücadelesiyle aşılmıştır. Katliamın 9. Yılında Gençlik Örgütleri ablukalara Taksim Meydanı'nı kuşatarak cevabını vermiştir. Bunun da ötesinde 33 gencin adımladıkları yol, sistematik saldırılara rağmen hiçbir düşü yarım bırakmama sözüyle 10 yıldır devrimci gençliğin eşit ve özgür bir dünya mücadelesinde her gün kendini yeniden inşa etmektedir.

CHP'nin dört ruhu

Saray iktidarı tarafından ana muhalefet partisinden "ana nefret nesnesi"ne dönüştürülen CHP, rejimin yumruklarına rağmen ayakta kalmaya devam ediyor.

Haluk Koşar

19 Mart darbesinden bugüne geçen dönemin röntgenini çekecek olursak CHP içerisinde dört farklı eğilim ile karşılaşırız. Kuşkusuz CHP'nin her durum karşısında aldığı tavırlara göre ya da oturduğu toplumsal kesimler üzerinden vb. eğilimleri çoğaltabiliriz. Ama o günden bugüne ortaya çıkan en karakteristik özellikleri dört başlık altında toplamak mümkün.

Kızıl Elma ruhu

Devletin kuruluş kodlarının en gerici özelliklerini taşıyan bu ruh, ulus krizinin depreştiği dönemlerde bir karabasan gibi ortaya çıkarak partinin nefesini kesiyor.

Türk kimliği üzerinden harekete geçen bu ruh ortaya çıktığı her an CHP'yi Zafer Partisi ile eşitleyen bir çizgiye çekiyor. İktidarın faşizme yönelimi değil, kendisine rağmen bu yolda ilerlemesi rahatsız ediyor bu kesimi. Eski kodlar yaşadığımız çağın faşizmine adapte olmalarına yetmiyor. Yeni çağın faşizmi sermayenin çıkarları doğrultusunda "Türk, Kürt, Arap İttifakı" ile Orta Doğu'da hegemonya hayalleri kurarken Türk'ün yanına konan her bir isim bu ruhun tüylerini diken diken ediyor.

Bu ruhun güncel pozisyonu Kürt sorununda silah bırakma ile gelen evrede sürecin nasıl ilerleyeceğinden çok hiçbir platformda DEM Parti ve Kürtlerle yan yana

gelmeme şeklinde. Temel meseleleri demokrasi olmadığı için demokratik bir çözüm de gündemlerinde değil.

İzmir ruhu

En net İzmir Büyükşehir Belediyesi grevinde gördüğümüz bu ruh, yüzüne taktığı neoliberalizmin vahşi görünüşlü maskesinin ardından sırtlıyor. Derinleşen yoksulluk karşısında emek düşmanlığı üzerinden var olan bu ruh, hak aramak için greve çıkan işçileri suçlu gibi gösterip emek örgütlerine saldırıyor. Silah olarak kullanılan neoliberal argümanlar yer yer "Türklük" sopası ele alarak Kızıl Elma ruhundan da besleniyor. İzmir BŞB grevi yanında İzmir'in ve İstanbul'un birçok belediye ve iştiraklerindeki TİS süreçlerinde ve sendikalaşma çalışmalarında gördüğümüz ve temelinde emek karşıtlığını barındıran bu eğilim gerçekte CHP'nin ekonomik olarak sunacakları üzerine de fikir sahibi olmamızı sağlıyor.

Bu ruhun güncel pozisyonu Emeğin değersizleştirilerek sömürünün yoğunlaşması ve yoksulluğun derinleşmesi temel bir mesele olarak görülüyor. Emek örgütlerine biçilen rol sınıf uzlaşması.

Yenikapı ruhu

Saray kendisi için önemli bir dönemeç olan 15 Temmuz darbe girişimi sonrası gerçekleştirdiği Yenikapı Mitingi ile birlikte yeni rejimin inşası yolunda çok önemli bir manevra yapmıştı. Yenikapı ruhu diyeceğimiz bu manevra ile birlikte devletin dizginlerini ele

geçiren Saray, muhalefeti de kendine göre hizalamıştı: Yeni devletin yeni muhalefeti! Yenikapı'ya koşarak giden Kılıçda-roğlu da üzerine düşeni yapmakta geç kalmadı: Dokunulmazlıkların kaldırılması ile AKP'ye ilk yenilgisini tattırması olan HDP eş başkanları zindana atılmış, Erdoğan'a başkanlık yolunu açacak anayasa değişikliği referandumunda ortaya çıkan pürüzler halkı evlerine göndererek çözülmüş, Adalet Yürüyüşü ile halkın biriken öfkesi alınmış, Altılı Masa ile muhalefet gerçek öznesi olan halktan kopartılmış, 2019 yerel seçimlerinde kazanılan başarı 2023 seçimlerinde adaylık dayatması ile Erdoğan'ı koltukta tutmaya yaramıştı. Bugün iktidarın saldırılarına rağmen CHP'yi kayyum tehdidi ile baş başa bırakan Kılıçda-roğlu, Gülyabani kostümüyle Yenikapı Ruh'u'nu partinin üzerinde dolaştırıyor.

Bu ruhun güncel pozisyonu

CHP'yi Cumhur İttifakı'nın bir parçası haline getirerek "iç cephe"-nin dizaynında kendisine biçilen rolü oynamak.

Saraçhane ruhu

Dünyada ve Orta Doğu'daki gelişmeler Saray iktidarına "dış cephe"de yeni manevra alanları açarken ülke içindeki olası engelleri temizlemek üzere 19 Mart günü İBB ile başlayan bir darbe sürecine girilmiş ve bu darbe süreci ile birlikte toplumsal muhalefet de dağıtılarak "iç cephenin" dizaynı sağlanmaya çalışılmıştı. Ancak başta gençler olmak üzere

toplumsal muhalefetin direnci darbeye kısmen engel olmuştu. Saraçhane'den tüm yurda yayılan halkın reaksiyonu ise CHP için toparlayıcı bir etki yarattı. Sahip olduğu tarihsel rol ile bu süreci nasıl daha ileri götürür meçhul. Şimdilik biri yüzünü sermayeye dönmüş İmamoğlu, diğeri de halkın yönlendirmesiyle meydanlara çıkan Özgür Özel'in olduğu iki başlı bir eğilim Saraçhane İttifakı. Bu ikisinin yan yana duruşu Lemon baskını sonrası alınan farklı tutumlarda da gördüğümüz gibi çeşitli çelişkilere sahip. Demokratik bir çözümün zorunluluğu her geçen gün kendisini daha fazla dayatırken bu çelişkiler şimdilik bir krize yol açmıyor. Kürtler ve farklı toplumsal kesimlere kapılarını kapatmayarak halk muhalefeti bütünlüştürmek adına atılan adımlar da diğer eğilimler karşısında güç toplamasını sağlıyor.

Bu ruhun güncel pozisyonu

Halkın zorlamasıyla saray rejimine karşı mücadelenin ana eksenini oluşturarak muhalefetin inisiyatifi-nin elinde tutmaya çalışmak. *** İlk üç ruhun sahip olduğu gerici eğilimlerin CHP içerisinde güç alanlarını genişletme ihtimaline karşı Saraçhane'de gençlerin ve halkın zoruyla açığa çıkan direnme zemininin güçlenmesi önemlidir. Bu zeminin güçlenmesi bugün CHP içinde ana güç olan Saraçhane İttifakı'nda İmamoğlu'nun liberal eğilimlerini baskılayarak Özgür Özel'in atması olası geri adımları da engelleme potansiyeline sahiptir.

POLİTİKA

Ulus krizine iki zıt çözüm

Şimdi farklı “ulus” projeleri hareket halindedir. Artık “eski” diyebileceğimiz devletin savunucuları olup bitenlere “nasıl olur, imkansız”, “işte ihanet”, “iç düşmanlar” vd. öfkeli sözlerle tepki veriyor olsalar da, gerçeklik “Türk-Sunni” odaklı ulusal bütünlüğün çözümlere iflas ediyor olmasıdır.

Oğuzhan Kayserilioğlu

(...) 1. sayfadan devam

Dikkat, söz konusu kriz, bir “ulus devlet” içinde yaşadığımızı göre, aslında tam da ayağımızı bastığımız zeminde yaşıyor, sarsıntısı arttıkça üstündeki her şey de aynı şiddette sarsılıyor! Türkiye ulus devleti, henüz bütün güçlerin/özellikle de Kürtlerin katılımına muhtaç olunan kuruluş sürecinde açıklanan 1921 anayasasında nispeten demokratik bir yapıya sahipken, içindeki demokratik öğeler Ankaradaki iktidarın M.Kemal lehine netleştiği dönemde kararlaştırılan 1924 anayasasında despotizm lehine tasfiye edilerek “Türk” ve “Sunni” kimlikleri ulusun temelini yerleştirilmişti. Yeni devlet, içinde kendisini var ettiği coğrafyanın neredeyse insanlık tarihiyle iç içe geçen ve dolayısıyla binlerce yıla dayanan yerel tarihindeki yaşanmışlıkların ürettiği bütün zenginlikleri yok saymıştı. Ancak, Türklük ve Sunnilik, Kürtlük ve Alevilik başta olmak üzere Anadolu’daki diğer kimlikleri içinde eritip asimile edemedi. Günümüzde tam da bu noktalarda siyasi ve toplumsal gerginlikler yaşıyor.

Şimdi farklı “ulus” projeleri hareket halindedir. Artık “eski” diyebileceğimiz devletin savunucuları olup bitenlere “nasıl olur, imkansız”, “işte ihanet”, “iç düşmanlar” ..vd. öfkeli sözlerle tepki veriyor olsalar da, gerçeklik “Türk-Sunni” odaklı ulusal bütünlüğün çözümlere iflas ediyor olmasıdır. Evet, hala “Türk-Sunni” hegemonya var, ama farklı “uluslaşmalar” da yol alıyor, sürtünmeler ve çatışmalar yaşıyor.

Demokratik Cumhuriyet ya da İslami faşizm

Ulus krizinin halkçı- demokratik çözümü farklılıkları coğrafyamızın zenginliği olarak gören ve demokratik bir anayasa tarafından teminat altına alınmış eşit yurttaşlığı esas alan yeni bir cumhuriyeti inşa etmektir. Despotizmin yerel köklerini inşa ve kontrol edebilmek için merkezden atadığı valilik ve kaymakamlık gibi saltanat makamlarını tasfiye eden, örgütlenmesinin zemini halk oyuyla seçilmiş yerel meclislere yerleşen ve eğitim, adalet, emniyet gibi hizmetlerin yerel meclislere bağlandığı, halkın insanca yaşam koşullarının anayasal güvence altına alındığı demokratik bir cumhuriyet! Önce ABD büyükelçisinin

sonra da Erdoğan’ın tekrarladığı çözüm ise, halkçı-demokratik çözümün tam tersi yöndedir. Bu yönelim kapitalizmle birlikte aşılmış olan Ümmet kimliğinin esas alınmasına dayanıyor. Ulus olmaktan “Ümmet” olmaya doğru bir geri dönüş hedefleniyor. Emperyalist teorisyen Huntington 40 yıl kadar önce bu yönelimi savunmuştu. Huntington’a göre M.Kemal Batı’ya yönelerek kendi “doğal” alanı olan İslam coğrafyasından kopmuştu ve bu tarihi hata düzeltilerek Türkiye yeniden İslam coğrafyasına

yönelmeli, küresel kapitalist sistemin İslam coğrafyasındaki “düzenleyici” taşeronu olmaydı. O zaman belki de “afaki” görülebilecek bu “emperyalist mühendislik” yönelimi, emperyalist güçlerin yerel taşeronlarını kullanarak kışkırttığı olağanüstü gerilimlerin ve çatışmaların bölgede yarattığı muazzam yıkımdan sonra, günümüzde hem Türkiye’nin hem de bölgenin bu yönelimin dayatılmasına uygun, güçsüz ve dirençsiz hale geldiği saptanmış olmalıdır.

Çözümün özneleri

Kürt sorunu var olan ölüm/sömürü düzeninden bağımsız değil. Ezilen her bir kesim dolayısıyla bu soruna bağlı. İşçi sınıfından tutun Alevilere kadar herkesin çıkarı ve dolayısıyla siyasi pozisyonu aslında nesnel olarak bir ortaklık zeminde buluşmaya yazgılanıyor.

Hasan Durkal

Balıkların suyun içerisinde yüzdüğü gibi insanlar da tarihin içerisinde yüzerlermiş. İçerisinde bulunduğumuz zaman kesiti olarak “an” ve anda somutlaşan gündelik sorunlar, farklı zaman kesitlerinde oluşmuş ve birikerek bugüne gelmiş çelişkilerinin karmaşık bir görüntüsünden ibarettir. Bugün artık halkın tamamını tehdit eden gündelik yaşam krizi birden ortaya çıkan bir sendrom değildi. Gündelik yaşam krizi birike birike gelen ve AKP’li neoliberal yıllarda önemli sıçramalar yaşayan üretim, bölüşüm ilişkileri ile bu ilişkileri yönetebilmek, kontrol altında tutabilmek için sürekli manevralar yapan siyasal rejimin ürünü olarak ortaya çıktı. Söz konusu manevralar doğasında despotizm bulunan devletin, yaşam hakkı için siyasal müdahalelerde bulunan her kesime karşı verdiği reaksiyonlardan ibaret. Giderek daha ceberut, giderek daha az esnek hale gelen yapı aynı zamanda bu dönüşüme yasal dayanaklar da sağladı. Yasal düzenlemeler, fiili uygulamalar değil yalnızca, anayasal bir değişiklik de söz konusuydu.

Düzenin arsızlığı

İnsanların sokakta yürürken bile yaşam haklarının ihlal edilebileceği bir düzen oluştu. Diğer yandan kriz koşullarında soygun sözcüğüyle bile ifade edilmesi hafif kalacak bir servet transferi gerçekleşiyor ve mevcut yasama organı darphane-nin para basması misali sermayeye adeta yasa basıyor. Halk güçlerine karşı rejimin bu arsız meydan okumasının tek nedeni ezilenlerin yaşamsal ihtiyaçlarını temsil eden bir siyasal projelerinin olmamasıdır. Yaşamsal ihtiyaçların gündelik düzen siyasetin-

de çokça dillendirilmeleri, rejimin inim inim inlettği kitlelerin giderek yükselen öfkeleri ya da siyasal iktidarın her gün yeni bir olayla/skandalla teşhir olmasının konunun siyasal çözümünün kendiliğinden getirmeyecektir. Daha doğrusu bunca hoşnutsuzluk siyasal edim açısından hemen hemen hiçbir şey ifade etmiyor.

Başından beri çarpık gelişim

Bu toprakların modernleşme projesinin çarpıklıklarının, söz konusu projenin şekillenmeye başladığı 1920-25 yılları arasındaki hızlı aksiyonların, gerek ürettiği rejim krizi dinamiklerinin (Kürtler ve

Aleviler) gerekse de sermaye ile kurduğu özgün ilişkilerin ürettiği gerilimler içerisinde yüzüyoruz. Bütün bu tahakküm ilişkilerinin AKP eliyle kat kat yetkinleştirildiği, kapitalist ilişkilerin ülkenin her bir noktasına sokulduğu günümüz düzeninde söz konusu gerilimler daha da şiddetleniyor, çığırından çıkma eğiliminde olan dünya gerçekliğiyle beraber çığınca seyrediyor. Süreklileşmiş baş ağrısına benzeyen söz konusu gerilimler artık bizim gerçekliğimiz. Başlıkta ifade edilen çözüm, herkesin anladığı şeyi ifade ediyor. Devletin Kürt Özgürlük Hareketi’nin özneleri ile başlattığı süreci imleyen bir ifade idi.

Evet, bir çözüm olacaksa bu çözümün öznesi anda biriken gerilimlerin yaşamlarını yıkıma uğrattığı bireyler ve toplumsal güçler olacaktır. Kürt sorunu var olan ölüm/sömürü düzeninden bağımsız değil. Ezilen her bir kesim dolayısıyla bu soruna bağlı. İşçi sınıfından tutun Alevilere kadar herkesin çıkarı ve dolayısıyla siyasal pozisyonu aslında nesnel olarak bir ortaklık zeminde buluşmaya yazgılanıyor. Herkesin kendi yaşamı üzerinde söz sahibi olacağı bir demokratikleşme pratiği üzerine kafa yormak zorundayız. Zorundayız çünkü sürecin garantisi budur, aksi halde sürecin akamete uğraması bugünkü gerilimlerin düzeyine rahmet okutacak bir dönemi başlatacaktır.

Bugün artık halkın tamamını tehdit eden gündelik yaşam krizi birden ortaya çıkan bir sendrom değildi.

Yeni Suriye “sil baştan” mı?

Ferhat Toros

Suriye’nin güneyinde Süveyda Dürzi bölgesinde son haftalarda yaşananlar, Suriye’deki HTŞ yönetiminin, karanlık, acımasız, iktidarsız ve istikrarsız yönünü açık ediyor. Taktik; bilindik bir taktik... Yerel güçleri çatıstır, sen oraya istikrarı sağlamak üzere asker sevk et, şiddet uygula ve “Devlet otoritesini” yapılandırmaya çalış. Bilindik taktik bu sefer Dürzilerle Bedeviler arasında denendi. Güya güvenliği sağlayacak olan “Suriye Devlet Ordusu” güçleri, yine yangına benzin döken taraf oldu. Kendisi de zaten birçok çetenin bir araya gelmesinden oluşmuş olan ordu güçleri Süveydadaki katliamların esas faileriydi.

İsrail ve HTŞ görüşmeleri

Durumu fırsata çeviren İsrail Şam’ı bombalayarak kendi güvenlik çemberini pekiştiren adımlara yöneldi. Şam yönetimini baskılayıp Güney Suriye’de tampon bölge oluşturma amacının adımlarını atmış oldu. Nitekim temmuzun son haftasında Paris’te yapılan İsrail-HTŞ görüşmeleri neticesinde bu hedeflerini HTŞ yönetimine teyit ettirdiler. ABD ve Fransa gözetiminde Paris’te yapılan görüşmenin iki önemli kararlar sonuçlandı. Her ikisinin de baştan beri İsrail’in taviz vermediği istek olduğunu söyleyebiliriz. Birincisi Güney Suriye’de İsrail lehine bir tampon bölge oluşturulması İkincisi ise aynı bölgede Süveyda Dürzi yarı “özerk yönetimi” ve denetiminin sağlanması. İsrail kendi güvenlik çemberini genişletme adına işgalciliğini derinleştirerek sürdürüyor.

Trump’ın gözdesi Tom Barrack’ın geri adımı

9 Temmuz SDG- HTŞ görüşmesinde bulunan ABD Suriye temsilcisi Tom Barrack (ki görüşmede SDG’ye öfkelenerek toplantıyı terk ettiği söyleniyor) sonrasında SDG’yi 10 Mart mutabakatına uymaya davet ederek entegrasyonun “tek millet, tek ordu, tek Suriye” temelinde gerçekleştirilmesini belirtmişti ve HTŞ başkanı Colani’yi de övmüştü. Ancak Süveyda’da yaşananlar HTŞ’nin çeteci istikrarsız, katliamcı yönünü açık edince ve yerel başka silahlı Arap güçlerin varlığı göz önüne serilince; söyleminde de geri adım attı.

SDG’nin eli güçlendi mi?

9 Temmuz’da aleyhine yaşananlar, 19 Temmuz’da lehine gelişmelere işaret ediyor. Yaşanan somut olaylar SDG’nin görüşmelerde elini güçlendiriyor, ama aynı zamanda zayıflatıyor da. Güçlendiren yönü şu ki Süveyda olaylarından sonra Suriye ordusuna “entegrasyon” meselesinde ortada istikrar sağlayan bir ordunun olmadığı, özgürlük ve demokrasi adımları atılmadan silahsızlanmanın halklar için ölüm demek olduğu gerçeğini açık etmesi. SDG medya sözcüsü “silahlar ve haklarımızı kırmızı çizgimizdir” diyerek bunu önemle belirtiyor. Ama aynı olayın SDG aleyhine ters tepecek yönü ise silahlanmanın Rojova bölgesinde Arap çetelerle savaşma riskini doğurması olduğunu söyleyebiliriz.

Sonuç olarak

Tüm bu gelişmelerin bir yönü Türkiye’deki KÖH’nin attığı “silahları bırakma; İmralı görüşmeleri” sürecini de etkileyebilir. Nitekim Süveyda olayları sonrası Erdoğan, Colani’nin dik duruşunu selamlayıp överken arkasından Hakan Fidan, Suriye’nin istikrarsızlığını isteyenlere karşı Türkiye’nin müdahale edebileceğini vurguladı. Colani’nin Türkiye’den yardım çağrısının ardından; MSB Suriye ordusuna eğitim, destek, yardım amaçlı MSB Suriye yapabileceğini ifade etti. Bu yazı hazırlanırken, SDG-HTŞ tarafları henüz görüşemedi. Yerel ve birçok uluslararası kaynaklar bu görüşmeyi Türkiye’nin engellediğini belirtiyor. Kısacası, her şey sil baştan yaşanabilir; gerek “Yeni Suriye” gerekse de “demokratik ve hukuki siyaset” olarak adlandırılan süreç.

ARTIK HER ŞEY DAHA KARMAŞIK!

Kriz koşullarında milyonlarca insanda hayal kırıklığı ve geleceksizlik yaratan kapitalist uygarlık halklara savaş ve yıkım dayatıyor. Kapitalizm virüsü halkları ve tüm doğal varlıkları bir uçuruma sürüklüyor.

ANTİKAPİTALİST BİR MÜCADELE HATTI OLARAK SAVAŞ KARŞITI HAREKET

Savaş kapitalizmle iç içe ilişkiliyse, emperyalistlerin halklara dayattığı savaşı durduracak bir hareketi var edebilmek antikapitalist bir mücadele hattı olur. Topyekün yıkımı hedefleyen ve dünyayı sarıp sarmalayan savaşların karşısında halkların ve ezilenlerin barışı ve yaşamı savunduğu bir mücadele hattı bugün elzemdir.

Özcan Avcı

Küresel kapitalizm 1970'lerde aşırı birikim sorunu ile karşılaştı ve bu aşırı birikimin nereye akacağı konusunda yaşadığı iktisadi kriz spekülasyonlarla özelleştirmeler ile az buz çözüldü derken 2008'de spekülasyonların balonunun patlaması ile imvelendi. Bununla birlikte yaşadığı iktisadi krizin yanında onunla iç içe yaşadığı hegemonya krizi de ekleniyor. Hegemonya krizi ABD-AB'nin başta iktisadi rekabette Çin ve Rusya ile yaşadığı gerilimden doğuyor. Batı güçleri mevzi kayıpları ile sarsılırken örneğin Rusya girdiği savaş rekabetiyle zorlanıyor. Bu yenişememe durumu hegemonya krizini imvelendiriyor. Halihazırda tanımladığımız bu iki ana kriz denklemi küresel kapitalizmi ve emperyalist güçleri savaş-

lara itiyor. Savaş burada yeni pazarların ele geçirilmesi ile nüfuz alanlarının genişletilmesini sağlayan, yeniden inşa sürecini örgütleyen bir krizi aşma yöntemi olarak var oluyor. Kapitalizmle iç içe bir ilişki haline geliyor.

Savaşların karakteri

Durdurulamayan soykırımcı Netanyahu, dünyanın gözü önünde aşağılanan Zelenski... Alenen diplomasinin ve bürokrasinin bile ayaklar altına alındığı bir dünya görünüyor. Ukrayna Savaşı ve Orta Doğu'da yürüten savaşın yarattığı kırılğan zemin küresel ölçekte yayılma eğiliminde. 12 Gün Savaşı'nın gösterdiklerine bakacak olursak, nükleer silah kullanma tehditlerinin havada uçtuğu, uranyum zenginleştirme merkezlerinin savaş suçları işleyerek bombalandığı, egemenlerin iki dudağında halkların

kaderinin belirlendiği, savaşın ikiyüzlüce ve kurnalsız işletildiği, yok oluşun göze alındığı, soykırımcı Siyonist rejimin pervasızlığının bir kere daha gün yüzüne serildiği görünüyor.

Savaş karşıtı hareket

Savaş kapitalizmle iç içe ilişkiliyse, emperyalistlerin halklara dayattığı savaşı durduracak bir hareketi var edebilmek antikapitalist bir mücadele hattı olur. Topyekün yıkımı hedefleyen ve dünyayı sarıp sarmalayan savaşların karşısında halkların ve ezilenlerin barışı ve yaşamı savunduğu bir mücadele hattı bugün elzemdir. Halkların enternasyonalist bir karakter kazanmasının önünü açan, Filistin'in sesi olan, emperyalist savaşa dur diyen, Siyonist ilerleyişin karşısında, dünya halklarının dayışmasına ihtiyacımız var.

**SERMAYENİN
SAVAŞINA
HALKIN İKTİDARI
SON VERECEK!**

Hasan Durkal

İsrail ile İran arasındaki savaş şimdilik bitti. Ancak savaş, sonrası için birçok tehdit bıraktı. Savaşta aşılacak eşikler ve savaş sonrasındaki gelişmeler halkları daha fazla tedirgin ediyor. Çünkü artık sivilleri katletmek sıradanlaştı. Gazze'de başlayan soykırım belli ki artık dünyanın herhangi bir noktasındaki savaşta da normalleştirilecek. Diğer yandan kısa süreli İsrail-İran savaşında ilk hedef alınan noktalarından birisi nükleer tesisler oldu. Nükleer tesis vurmak büyük bir savaş suçudur. Ancak o da normalmiş gibi gerçekleşti.

Savaşın kısa sürmesi ve ateşkesle sonuçlanması kimseyi umutlandırmıyor. Çünkü adına hegemonya mücadelesi dediğimiz olay devam ediyor ve giderek şiddetleniyor. Bu mücadele daha büyük savaşların, yıkımların, daha derin bir iklim krizinin habercisi. Üstelik görünüme göre savaş olasılığı çok daha büyük bir nüfusun göç etmesinin önünü açacak. Dahası daha derin bir servet uçurumu da tetikleneceği benziyor. Savaşın hemen ardından dünyaya şiddet dayatan emperyalist haydutların savaş örgütü olan NATO Hollanda'nın Lahey kentinde toplandı. Bu zirvede NATO üyeleri

yeni bir taahhüt ilan ettiler.

Bu taahhüde göre NATO üyesi ülkeler 2035 yılına kadar yıllık gayrisafi yurt içi hasıllarının yüzde 5'ini savunma ve güvenlikle ilgili harcamalarına yatıracaklar. Çoğu ülkede yıllık ortalama yüzde 2'nin altında olan bu oranın, yüzde 5'lere çıkarılması birçok sorun yaratacak. Savaşlara ayrılan bütçelerin yükseltilmesi sosyal politikaların çok daha sert bir şekilde kısılması anlamına geliyor. Halkın sağlık, eğitim, ulaşım, sosyal destek ve yardımlarının kısılması anlamına gelecek olan kökten politikalar daha fazla gündeme gelecektir. Ancak sadece kısıntılar değil söz konusu olan. Diğer yandan korkunç bir silahlanma, daha fazla savaş ve çatışmalar, toplumları kriz koşullarında bir virüs gibi esir alan militarizmin daha fazla tırmanışı gibi olgular daha da güçleniyor. Kriz koşullarında milyonlarca insanda hayal kırıklığı ve geleceksizlik yaratan kapitalist uygarlık halklara savaş ve yıkım dayatıyor. Kapitalizm virüsü halkları ve tüm doğal varlıkları bir uçuruma sürüklüyor.

SAVUNMA SANAYİİ UYDURMASI

Damat Selçuk ve kardeşi Haluk Bayraktar'a, 2019 yılında 100% vergi muafiyeti, İHA'larına uçuş garantisi (kullanılmasa dahi günlük ödenecek 1,2 milyon TL) ve hatta devasa devlet arazilerinin tahsisi sağlandı. Ne de olsa vatana hizmet eden Bayraktar kardeşlerin bir de vergi ödemesini bekleyecek halimiz yok.

Deniz Tuzcu

AKP-MHP iktidarının son yıllarda sıkça kullandığı söylemlerin başında, "savunma sanayisine" yapılan yatırımlar ve bu alanda kat edilen mesafe geliyor. Silah üretim sektörünün savunma sanayi olarak ifade edilmesi, bu sektörün tüm ülke vatandaşları için vazgeçilmez olduğu

anlayışını yerleştirmeyi hedeflese de savunma sanayii dediğimiz şey, başka insanların ve halkların bombalanması adına üretilen ve satılan silahlar bütünü. Üstelik savunma sanayisinin eriştiği kutsal mertebeyi ana akım muhalefet de sahipleniyor ve iktidara yönelik eleştiriler sadece daha da fazlasının yapılması gerektiği noktasında kalıyor.

muafiyeti, İHA'larına uçuş garantisi (kullanılmasa dahi günlük ödenecek 1,2 milyon TL) ve hatta devasa devlet arazilerinin tahsisi sağlandı. Ne de olsa vatana hizmet eden Bayraktar kardeşlerin bir de vergi ödemesini bekleyecek halimiz yok. Vatana hizmetin ödülü bu kadarla

kalacak değil, 2024 yılında her ikisi de ayrı ayrı milyarlerlik (hem de dolar cinsinden) mertebesine erişen iki kardeş sırasıyla Türkiye'nin en zengin 15 ve 19. insanı olarak açıklandı.

Savaşın bedelini emekçiler ödüyor!

Peki acaba bu savunma sanayii atılımları, emekçiye ne kazandırmakta? Ne de olsa vatana hizmet demek, içinde yaşayanlara hizmet demek olmalı. Geçtiğimiz 5-6 yıl içerisinde Baykar şirketi hızla büyür, Bayraktar kardeşler milyarler olurken; emekçiler ise gittikçe yoksullaştı ve işsizleşti. Maaşlar enflasyon karşısında eridi, vergi yükü maaşlı çalışan emekçinin sırtına bindi. Sadece Baykar'a verilen teşviklerin 2022 yılında 1,3 milyar TL bandından olduğu ve bunun 2022 asgari ücretinin tam 260.000 katı olduğunu da vurgulamak gerek. Vatana hizmet etmenin tam aksine, veriler bize vatanın ve içinde yaşayan halkların silah baronlarına hizmet ettiğini gösteriyor. Kendisini vuracak silahları üretilen bir de silah baronlarını zengin ederken, savaştan emekçiye düşen yoksulluk ve ölümden başka bir şey değil.

ONURLUCA BİR YAŞAM İÇİN SAVAŞA HAYIR

Dünya üzerinde Küresel Çok Boyutlu Yoksulluk Endeksi'nin (ÇBYE) yayınlanan son güncellemesine göre, dünyadaki yoksulların 455 milyonu şiddetli çatışmalara maruz kalan ülkelerde yaşıyor. Açık olarak Savaşın olduğu tüm coğrafyada yoksulluk bir olgu olarak oluşuyor.

Serkan Nar

Dünya hegemonya mücadelesinin arenasına dönüşmüş durumda. Emperyalistler arası mücadele, bir kez daha küresel politikanın merkezinde yer alıyor ve çok kutuplu bir uluslararası sistem şekilleniyor. İkinci dünya savaşı sonrası kurulan Müesses Nizam yıkılmakla birlikte yenin henüz kurulmadığı bir ara dönem içerisindeyiz. Bu ara dönem kürenin tamamına topyekûn yıkım dayatıyor.

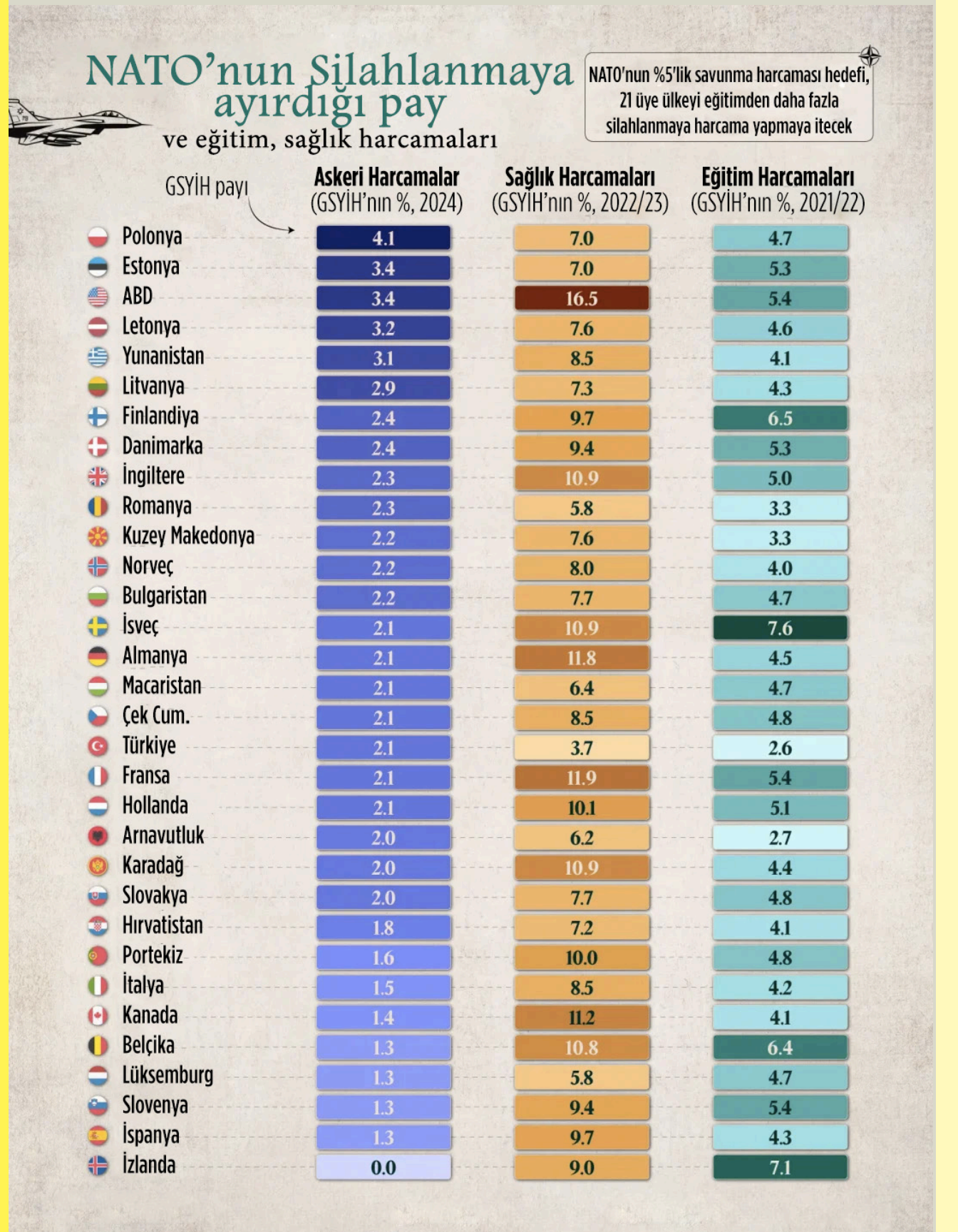
Emperyalist savaş örgütü NATO

Bu ara dönemin taşıdığı olduğu tüm karakteristik özelliği küresel siyasal ve toplumsal sistemi yeniden belirlerken buna uygun kararlar alınıyor. Emperyalizmin önemli silahlı gücü NATO'nun 24 -25 Haziran'da Hollanda'nın Lahey kentinde gerçekleştirdikleri iki günlük zirvesinde bu dönemi yansıtan önemli bir karar aldı. Türkiye'nin de içinde olduğu üye 32 ülkenin ana gündem maddesi, savaş sanayi harcamalarının artırılması oldu. Bu çerçevede 2014'te gayrisafi yurt içi hasılanın (GSYİH) yüzde 2'si olarak belirlenen mevcut hedef yüzde 5'e yükseltilecek karar alındı. Buna göre Türkiye'de OVP ile ağır bir yoksullaştırma programı uygulayan iktidar, savaş sanayisine yönelik harcamaları yüzde 150 artıracak. Türkiye'de geçtiğimiz yıl 26.4 milyar dolar tutarında savaş sanayi harcaması yapıldı. Yeni NATO hedefiyle birlikte bu oran yüzde 5'e çıkacak ve savaş sanayisine ayrılan tutar yüzde 150 artacak. Kademeli artışla birlikte savaş sanayisine ayrılan payın 66 milyar doları aşması bekleniyor. Hale hazırda Kırılgan ekonominin yükünü emekçilerin sırtına yüklenmişken bu yük dahada artacak.

Savunma sanayisine ayrılan bu pay asgari ücretli ve emeklilere ayrıldığı taktirde yaşamlarını kolayca sürdürebilmeleri için yeterli ücret artışı sağlayabilir. Bu tüm yurttaşların temel ihtiyaçlarının ücretsiz karşılamak için yeterlidir. Ancak AKP-MHP iktidarı tercihini Emperyalist savaştan yana kullanıyor. Bu karar yurttaşların dahada yoksullaşacağına açık ifadesidir.

Savaş ve yoksulluk

Stockholm Uluslararası Barış Araştırmaları Enstitüsüne göre (SIPRI) geçen yıl dünyada savunma harcamaları rekor kırdı. Küresel askeri harcamalar 10 yıldır art arda yükselirken, küresel olarak kişi başına askeri harcama, 334 dolarla 1990'dan bu yana en yüksek seviyeye ulaştı. Dünya üzerinde Küresel Çok Boyutlu Yoksulluk Endeksi'nin (ÇBYE) yayınlanan son güncellemesine göre, dünyadaki yoksulların 455 milyonu şiddetli çatışmalara maruz kalan ülkelerde yaşıyor. Açık olarak Savaşın olduğu tüm coğrafyada yoksulluk bir olgu olarak oluşuyor. İnsani yoksulluk kavramıyla anlatılmak istenilen, insanın insan olmasından dolayı onurlu bir yaşam sürme hakkına sahip olmasıdır. Herkes İyi ve onurluca bir yaşam sürdürme hakkına sahip olmak istemesi en doğal hakkıdır. Bu bağlamda Emperyalistlerin kendi refahları için insanları yokluğa ve yok oluşa sürüklemesi asla kabul edilemez. İnsanca ve Onurluca yaşam için sadece emperyalist felaket karşı olmak yetmez onu aşmaya dönük mücadele içerisinde olmak hayatidir.

SAVAŞ ve BARIŞIN KADINLARI

Hatice Göz

Tüm dünya topun ucunda! Kapitalizmin aşamadığı yapısal krizlerin bedelini kan gölüne çevrilen coğrafyaların halkları ödüyor!

Farklı coğrafyalar aynı erkek egemenliği

Bu bedeli ödeyenlerin içindeki kadınlar ve çocukların yeri "özel"! Çünkü kapitalizm, patriyarkal bir karakter taşıyor ve her türlü hamlesi aynı zamanda erkek egemenlikle perçinleniyor. Elbette kadınlar üzerinde! Uzun bir teorik arka plana gerek kalmıyor. Somut örneklerini çok yakınımızda anbean görüyoruz. Suriye'de öncesinde Ezidi

kadınlarla başlayan ardından Arap Alevi kadınlara dönen ve gelinen noktada Dürzi kadınlarla devam eden kadın düşmanı savaş suçları korkunç boyutlara ulaştı. HTŞ'nin iktidara yerleştirilmesiyle IŞİD kodları tüm ülkede devreye girdi. On binlerce kadın kaçırıldı, satıldı, satılıyor! Binlercesi toplu tecavüze maruz bırakıldı, yerlerinden edildi. Emperyalizmin yarattığı savaşların coğrafyası sadece ülke toprakları, madenleri, suları olmuyor; kadınların bedeni de on binlerce yıllık patriyarka tarafından savaş coğrafyasına çevriliyor. Kadınların savaşın yarattığı ağır yıkımın içinde sadece kadın oldukları için iki üç kat fazla acı ve işkence-

ye maruz kalıyor. Biz şimdi yaşanan tabloyu daha önce Ezidi kadın ve kız çocukları kaçırılıp satılığında da görmüştük. O dönem fideye için arayan numaralar Türkiye numarasıydı üstelik bunlar devlet kayıtlarına da geçmişti. Şimdi benzeri Alevi ve Dürzi kadınlar için söz konusu; yine benzer numaralar benzer iş birliği! Türkiye'nin alt emperyalist hamle ve hayallerinin bedelini bir de kadınlar ödüyorlar, bedenleri ve canlarıyla!

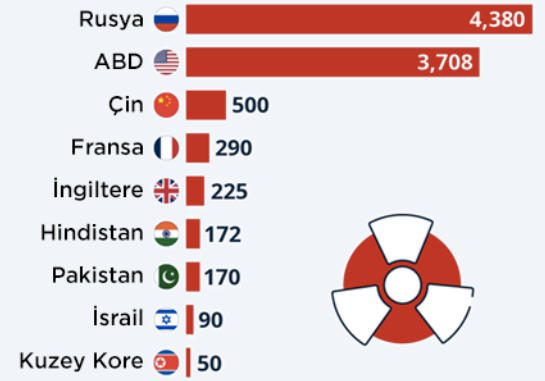
Kadınlar barışı öznesidir!

Tüm bu denklemde savaşların mağduru, nesnesi konumuna itilen ve en ağır zararı gören kadınlar barışın öznesi

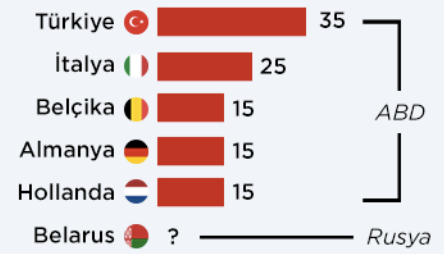
olmak için de bir mücadele içinde! Türkiye'den başlayan ve pek çok yere yayılan kadın eylemleri ile savaş coğrafyasındaki kadın kırımına dikkat çekildi, çekiliyor. Kadınların örgütlü gücü yükseldikçe erkek egemenliğinin sınır tanımayan şiddeti bizzat kadınlar tarafından boşa düşürülüyor! Kadın dayanışması ile sınırlar aşıyor. Emperyalizmin körüklediği savaşlar karşısında bizzat kadınların da öznesi olduğu anti-kapitalist bir barış hareketi yine bizzat kadınların en acil ihtiyacı. Şimdi onu yükseletme zamanı.

NÜKLEER SİLAHLAR

Nükleer silaha sahip olan ülkeler

Nükleer silaha ev sahipliği Yapan ülkeler*

*Federations of American Scientists 2025

Nükleer silah destekçisi ülkeler

Yirmi sekiz ülke ayrıca, Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (NATO) ve Kolektif Güvenlik Antlaşması Örgütü (CSTO) de dahil olmak üzere savunma ittifaklarının geçmişinde kendi adlarına nükleer silah kullanımına izin vererek nükleer silahların bulundurulmasını ve kullanılmasını "onaylıyor".

Nükleer silah kullanımını destekleyen otuz dört ülkenin tamamı şunlardır:

Arnavutluk, Ermenistan, Avustralya, Belarus, Belçika, Bulgaristan, Kanada, Hırvatistan, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Almanya, Yunanistan, Macaristan, İzlanda, İtalya, Japonya, Letonya, Litvanya, Lüksemburg, Karadağ, Hollanda, Kuzey Makedonya, Norveç, Polonya, Portekiz, Romanya, Slovakya, Slovenya, Güney Kore, İspanya, İsveç ve Türkiye.

NÜKLEER ÇAĞDA SAVAŞ ve EKOLOJİK YIKIM

Silah teknolojisinin geldiği bu aşamada engelleyemediğimiz küresel çapta bir savaşın yeryüzündeki ekolojik dengeleri geri dönüşü olmayan bir yere ulaştırması su götürmez bir gerçek. Barış ise günümüzün en ekolojik taleplerinden biri.

Beyda Ceylan

Yeryüzünü etkisi altına alacak küresel çapta bir savaş, ekolojik çöküş çağında ne gibi sonuçlara sebebiyet verebilir hepimiz için merak konusu. Kapitalist ulus devletlerin güvenliklerini tehdit ettiği için askeri faaliyetlerin ekolojik maliyeti hakkındaki veriler oldukça sınırlı. Ancak kendi kendini yeniden üretebilme imkanını elinden aldığınız canlıları köleleştirmediğiniz için tarihte neredeyse tüm savaşlar karşı tarafın doğal varlıklarını ya da kaynaklarını yok etmeyi içeriyordu. Ancak nükleer silahlar çağında bu olgu yeryüzünde bildiğimiz anlamda yaşamın yok olması anlamına geliyor kuşkusuz. Bilim insanlarının 2. Dünya Savaşı, Vietnam ve Irak savaşlarının yapıldığı ekosistemlerde yaptığı incelemelerin bulgularının oldukça yıkıcı olduğu söylenebilir. Örneğin Fransa ve Almanya ordularının karşı karşıya geldiği Kuzey Fransa'nın bir bölgesinde toprak ve organik maddeyi içeren humus tabakası o tarihten beri yermiyor. Sürekli ve yoğun

ateş hattında kalan bölgede canlılık önemli ölçüde hasar almış durumda. Nükleer teknolojisinin kendini gösterdiği 2. Dünya Savaşı döneminde adeta yeryüzünün çöplüğüymişçesine okyanusa atılan radyoaktif maddeler ise hala deniz ekosistemlerini tahrip ediyor. İmha etmenin mümkün olmadığı ya da oldukça maliyetli olduğu bu silahların bile bile üretimi doğaya yabancılaştıran bir sistemin nelere yol açabileceğine dair iyi bir örnek.

Canlı yaşamına etkiler

İngilizcede "warfare" anlamına gelen savaş durumu, savaşın hazırlık aşamasını, ön çatışma dönemini ve esas savaş anının tamamını kapsayan bir kavram. Tüm bu aşamalar için nükleer dönemin başından beri dünya üzerinde en az 2000 nükleer bomba kullanıldı ya da denendi. Arktik Okyanusu'ndan güney denizlerine kadar bu denemelerin yapıldığı yaşam alanları geri döndürülemez şekilde tahrip edildi. Ayrıca bu bombalar en az 400.000 ölümcül kanser vakasına yol açtı.

Vietnam Savaşı ise emperyalist rekabetin yalnızca insanlığa değil doğaya açtığı savaşın da en acı göstergelerinden biri. ABD ve savaş örgütü NATO, Çin'in güneydoğusunda kalan bu küçük ülkeye karşı savaşın sürdüğü 20 yıl boyunca milyonlarca ton kimyasal silah kullandı. Yıllar sonra bir Vietnam savaşı veterani, bir belgesele verdiği röportajda Vietnam'da savaşın yoğun yaşandığı ve dünya üzerindeki biyoçeşitliliğin en zengin olduğu yerlerden olan Dak To bölgesinde 1974 yılına gelindiğinde canlı hiçbir şeyin kalmadığı söyleyecekti. Vietnam'daki ekolojik kırımın en önemli nedenlerinden biri sık ve yoğun Muson ormanlarının ABD emperyalizmine karşı savaşın Vietnamlı gerillalara sağladığı stratejik gücü. Bu ormanları iyi tanıyan gerillalara oldukça gelişkin savaş uçaklarına sahip ABD ordusundan korunmayı, lojistik ve tuzak imkanlarını sağlıyordu Vietnam'ın bitki örtüsü. Buna karşılık ABD Ordusu, kimyasal ajanlar ve herbisitlerle Vietnam'ın ekosistemi için bir felaket yaratacak olan

Ranch Hand Operasyonu'nu başlattı. Portakal Gazı (Agent Orange) diye bilinen ve yeryüzündeki en şöhretli herbisitlerden olan bu kimyasal zehir Vietnam'ın yağmur ormanlarının erimesine yol açtı. Ayrıca Vietnam'da yeni doğan birçok canlının gelişiminde anomalilere yol açan bu madde hücrelerin genetik oluşumunu etkileyen bir hormon gibi çalışıyor ve vücut tarafından yok edilemiyordu. O kadar yoğun miktarda kullanılmış ki bu zehir, 40 yıl sonra bile suda, toprakta ve yeni doğan bebeklerin vücudunda tespit edilebiliyordu.

Uranyumun etkisi

2003 yılında yaşanan Irak Savaşı'nda kullanılan Uranyum zenginleştirme sırasında açığa çıkan bir yan ürün olan Zayıflatılmış Uranyum ise başka bir kimyasal ve radyoaktif felaket örneklerinden biri. Zayıflatılmış Uranyum'dan yapılan füzeler hedef tankları vurmakla kalmıyor içerisinde patlayarak etrafa uranyumlu bir yakıcı toz olarak geri yağıyordu. Saddam'ın tanklarının bu füzeler karşısında pek şanslı

yoktu. Ayrıca sadece Irak Savaşı'nda 3000 ton zayıflatılmış uranyum ekosistemlere karıştı. Bu yeni doğan ölüm oranlarını 6 kat artırdı, ayrıca dolaşım sistemine giren toksik metal ile Körfez Savaşı sendromu denen bir hastalığın da yaratıcısı oldu. Modern savaşlar çağında yalnızca 2003 Irak Savaşı'nda ABD ve müttefiklerinin her ay kullandığı petrol miktarı 1. Dünya Savaşı'nda kullanılanlardan %30 daha fazladır. Bu çağda sadece savaş hazırlıkları 15 milyon kilometrekarelik alanı yok etmiştir. 1 savaş jeti günde ortalama 500 otomobilin ya da küçük bir kasabasının kullandığı kadar enerji tüketmektedir. Filistin'de yıllardır süren savaş, Orta Doğu'da yaşanan sürekli savaş durumu ve

daha nicesi hesaba katıldığında günümüzün biyolojik, kimyasal ve nükleer savaş teknolojilerinin sebep olduğu ekolojik kırım ve soykırımlar yukarıda bahsettiklerimizden epey fazladır şüphesiz. Sermaye ilişkisinin krizlere ve savaşlara eğilimli yapısı insanı çıldırtan boyutlarda bir vahşet çağının açılmasına neden oldu. Her geçen gün yok ediciliği daha yüksek silahların üretimi için devletler birbiri ile canhıraş yarışıyor. Silah teknolojisinin geldiği bu aşamada engelleyemediğimiz küresel çapta bir savaşın yeryüzündeki ekolojik dengeleri geri dönüşü olmayan bir yere ulaştırması su götürmez bir gerçek. Barış ise günümüzün en ekolojik taleplerinden biri.

BARIŞ, DAHA FAZLA BARIŞ!

Nasıl ki sermaye güçleri bütün dünyayı yangın yerine çevirmek için bütün güçlerini kullanıyorsa, dünya emekçileri de yaşama haklarını korumak için sermayenin insanlığa açtığı savaşa karşı bütün güçleriyle mücadele etmelidir.

Oğuzhan Kayserilioğlu

Dünyanın farklı yerlerinde farklı biçimlerde savaşlar yaşanıyor. Savaşların yaşandığı coğrafyanın gittikçe genişlediğini, savaşlarda yaşanan şiddetin de sürekli arttığını görüyoruz. Savaşlarda sivillere yönelik saldırılar artık sınır tanımaz bir bir seviyeye hatta kimi yerlerde soykırım düzeyine çıktı, vahşet belgelenip marifetmiş gibi sergileniyor. Emperyalist ülkele- rin gizli servislerinin farklı düzeylerde ilişkili oldukları El Kaide, İŞİD, HTŞ, AZOV gibi örgütler yaşanan savaş-

larda rol oynuyor. Bütün dünya yaşanan savaşları ve savaşlar- daki vahşeti naklen izliyor. Sık sık vahşet düzeyine sıçrayan, süreklileşmiş ve yeryüzünün gittikçe daha fazla coğrafyasına yayılan bir savaş gerçe- ğinin içindeyiz.

Savaşlar rastgele ya da keyfi tutumların sonu- cu değildir. Savaşların arkasında bir dizi kriz tarafından sıkıştırılan sermaye düzeni var. Savaşlar sermayenin krizlerini aşabilmek için sermaye iktidarları tarafından çıkarılıyor. Sermayenin savaş dayatması halkların kanıyla, daha fazla yok-

sullaşmasıyla ve yüksek yıkım gücüne sahip silahların coğrafyalar- da yarattığı ekolojik yıkımla yürütülüyor. Savaşların gerçek so- rumluları deşifre edilip yalnızlaştırılmalı, savaş politikaları toplumsal meşruiyet sağlayama- malıdır. Üstlerinde bas- kı oluşturularak savaş kışkırtıcılarının manev- ra alanları daraltılmalı, hesapları bozulmalı, hedeflerine ulaşmaları engellenmelidir. Sermayenin sürekli sa- vaş stratejisine karşılık dünya halklarının Barış Hareketi dikilmelidir. Artan silahlanma har- camalarının kendisini daha da yoksullaştırdı- ğını gören emekçiler, savaşın doğanın zaten bozulan dengelerini

daha da zorlayarak yer- yüzündeki canlı yaşamı tehlikeye düşereceğini görenler, savaşların her zaman olduğu gibi şimdi de erkek ege- menliğini güçlendirip vahşileştireceğini düşü- nen kadınlar ve kendi durduğu yerden savaşa karşı olan herkesin bir Barış Hareketi kurması günün acil görevidir. Nasıl ki sermaye güçleri bütün dünyayı yangın yerine çevirmek için bütün güçlerini kullanıyorsa, dünya emekçileri de yaşama haklarını korumak için sermayenin insanlı- ğa açtığı savaşa karşı bütün güçleriyle müca- dele etmelidir.

SAVAŞLARI NASIL DURDURABİLİRİZ?

Haluk Koşar

Dünya bir uçtan diğer uca savaşın yakıcı sıcaklığıyla kavruluyor. Silahlanma NATO ka- rarlarıyla birlikte hızla artıyor. Füzele, dro- ne'lar, Demir Kubbe'ler günlük yaşamın bir parçası haline geldi. İn- sanlık artık kaçamaya- cağı bir savaş gerçeği- le yüzleşiyor. Kimsenin güvende kalma lüksü yok. En uzak dediğiniz yer bile bir füzenin sapmaz rotasından kaçamıyor. Tehlike hızla büyürken dünyanın her yanında savaş karşıtı hareket de büyüyor. Meydanlar yüzbinler tarafından dolduruluyor. Savaşa karşı barış söylemi daha gür çıkıyor. Ge- miler, konvoylar işgal bölgelerine yöneliyor, silah üreten, satan fabrikalar işgal ediliyor, fuarlar basılıyor, silah

tüccarı şirketler teşhir ediliyor. Silahlara karşı insanlık vücudunu barikat yapıyor. Peki milyonların sokaklara dökülmesi savaşları durdurmaya yetiyor mu?

Nerden çıkıyor bu savaş?

Bugün karşı karşıya ol- duğumuz savaş gerçeği, en basit ifadeyle anlata- cak olursak, emperya- list devletlerin dünya üzerinde kurdukları hegemonyanın ekono- mik krizlerle sarsılma- sından ve bu sarsılma ile beraber yeni bir güç dengesi oluşumu- nu zorlayan güçlerin yarattığı gerilimden kaynak alıyor. Çeşitli coğrafyalardaki savaş ve gerilimler bu odak- lara göre bir dizayna sahip. Bu odaklar etrafında kümelenen savaşlar ve gerilimler en nihayetinde üretim,

ticaret ve kâr üzerin- den yolunu buluyor, yani sermaye ile. Saf bir savaş karşıtlığı savaşları durdurmaya mümkün kılar mı so- rusuna tarihten verile- cek net bir yanıt yok. Savaşın yıkıcılığına, insanlığa verdiği zarara karşı olmak belki bir çatışma durumunu erteleyebiliyor ama sermayenin hareketin- den kaynaklı gerilimi öteleyemiyor. Sinema tabiriyle söyleyecek olursak; duvarda asılı duran tüfeğin kade- ri patlamak oluyor. Sermaye içte ve dışta önündeki tüm engelleri şiddet ile aşmak istiyor. Zaten savaş dönemiyle birlikte faşizm rüz- garlarının daha sert esmesi de bu yüzden değil mi?

Savaşları nihai olarak durdurmak mümkün

İşte tam da bu anda

büyük çatışmayı dur- durmak saf bir barış is- teğiyle sınırlanamıyor. Dışardaki savaşın yapı- sını görüp içerde sınıf savaşıyla bağlarını ku- rarak savaşları komple ortadan kaldıracak bir hareket kendini ister is- temez dayatıyor. Tarihe baktığımızda da bunun en büyük örneği olarak 1917 Ekim Devrimi'ni görebiliyoruz. Savaşın yıkıcılığına karşı işçi sınıfının iktidarıyla barışın tesis edilmesi önümüzde duruyor. Bugün de insanlığın ihtiyacı savaş karşıtı hareketin sermayenin bir bütün olarak ha- reketi karşısında barış talebinin sınıf savaşıyla bağlarını kurarak ikti- darı alaşağı etmesidir. Savaşları nihai olarak durdurmak için ulusal çapta örgütlenip küre- sel olarak hareket eden böylesi bir harekete ihtiyaç var.

BARIŞ

*Çocuğun gördüğü düştür barış.
Ananın gördüğü düştür barış.
Ağaçlar altında söylenen sevda sözleridir barış.*

*Akşam alacasında, gözlerinde ferah bir gülümseyişle döner
ya baba
elinde yemiş dolu bir sepet;
ve serinlesin diye su, pencere önüne konmuş toprak bir testi
gibi
ter damlalarıyla alnında...
barış budur işte.*

*Evrenin yüzündeki yara izleri kapandığı zaman,
ağaçlar dikildiğinde top mermilerinin açtığı çukurlara,
yangının eritip tükettiği yüreklerde
ilk tomurcukları belirdiği zaman umudun,
ölüler rahatça uyuyabildiklerinde, kaygı duymaksızın artık,
boşa akmadığını bilerek kanlarının,
barış budur işte.*

*Barış sıcak yemeklerden tüten kokudur akşamda
yüreği korkuyla ürpertmediğinde sokaktaki ani fren sesi
ve çalınan kapı, arkadaşlar demek olduğunda sadece.
Barış, açılan bir pencerden, ne zaman olursa olsun
gökyüzünün dolmasıdır içeriye.*

*Bir tas sıcak süttür barış ve uyanan bir çocuğun gözlerinin
önüne tutulan kitaptır.
Başaklar uzanıp, 'ışık! ılık! ' diye fısıldarken birbirlerine!
Işık taşarken ufkun yalağından.
Barış budur işte.
Kitaplık yapıldığı zaman hapishaneler
geceleyin kapı kapı dolaştığı zaman bir türkü
ve dolunay, taptaze yüzünü gösterdiği zaman
bir bulutun arkasından
cumartesi akşamı berberden pırıl pırıl çıkan bir işçi gibi;
barış budur işte.*

*Geçen her gün yitirilmiş bir gün değil de
bir kök olduğu zaman
gecede sevincin yapraklarını canlandırmaya.
Geçen her gün kazanılmış bir gün olduğu zaman
dürüst bir insanın deliksiz uykusunun ardısıra.
Ve sonunda hissettiğimiz zaman yeniden
zamanın tüm köşe bucağındaki acıları kovmak için
ışıktan çizmelerini çektiğini güneşin.
Barış budur işte.*

*Barış ışın demetleridir yaz tarlalarında,
iyilik alfabesidir o, dizelerinde şafağın.
Herkesin 'kardeşim' demesidir birbirine,
'yarın yeni bir dünya kuracağız' demesidir;
ve kurmamızdır bu dünyayı türkülerle.
Barış budur işte.*

*Ölüm çok az yer tuttuğu gün yüreklerde,
mutluluğu gösterdiğinde güven dolu parmağı yolların,
şair ve proleter eşitlikle çekebildiği gün içlerine
büyük karanfilini alacakaranlığın...
barış budur işte.*

*Barış sınıksız kenetlenmiş elleridir insanların
sıcacık bir ekmektir o, masası üstünde dünyanın.
Barış, bir annenin gülümseyişinden başka bir şey değildir.*

*Ve toprakta derin izler açan sabanların
tek bir sözcüktür yazdıkları:
Barış.
Ve bir tren ilerler geleceğe doğru
kayarak benim dizelerimin rayları üzerinden
buğdayla ve güllerle yüklü bir tren.
Bu tren barıştır işte.*

*Kardeşler, barış içinde ancak
derin derin soluk alır evren.
Tüm evren,
taşıyarak tüm düşlerini.
Kardeşler, uzatın ellerinizi.
Barış budur işte.*

Yannis Ritsos

EKONOMİ

Faiz indirimi Şimşek programından çıkma eğilimi mi taşıyor?

Gecikmeyle de olsa temmuz ayı itibariyle indirilen faiz Erdoğan ve Şimşek'in uyguladı ekonomi politikasındaki değişimden ziyade, Şimşek programının 19 Mart şokunu atlatıp, ekonomide yeni bir hikâye anlatmak amacıyla yapıldığı açık.

Serkan Nar

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), temmuz ayına ilişkin faiz kararını açıkladı. Para Politikası Kurulu (PPK), politika faizi olan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranının yüzde 46'dan yüzde 43'e indirilmesine karar verdi.

Faiz indiriminin ardından MB, yüksek reel faiz verilmeye devam edileceğini ve temmuz ayı enflasyonunun artış göstereceğini kaydetti. Yine MB'den "enflasyon beklentileri ve fiyatlamaya davranışları dezenflasyon süreci açısından risk taşımaya devam ediyor" açıklaması yapıldı.

Bankanın açıklamasına göre bir yandan yabancı sermayeyi çekmek için (çünkü enflasyondan daha yüksek faiz oranları kâr garantisi oluyor) faiz indirimi sürece yayılacak. Diğer yandan da kredi genişlemesini ve dolayısıyla artan tüketimin enflasyona olan katkısını engellemek için uygulanan ücret baskılanması ve sıkı para politikasına devam edilecek.

Yani işlemese bile Erdoğan-Şimşek programının aksatılmadan devam edileceği söyleniyor.

Faiz indirimi kimlerin beklentisini karşılıyor?

Erdoğan rejiminin sermaye dayanağı olan küçük ve orta ölçekli işletmeler (KOBİ'ler) düzenli olarak yüksek enflasyon, yüksek risk ve pahalı kur ortamından olumsuz etkilenirler. KOBİ'ler var olan politikanın aksine, düşük faiz oranları ve kredi genişlemesinden oluşan bir ekonomi politikası olarak

sürekli faiz indirimlerinin olmasını talep ediyorlar. Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin (TİM) yaptığı açıklamalarda, TL'nin değerlendirilmesinin pek çok sektörü zorladığı belirtiliyordu. Hakeza Türkiye Odalar Borsalar Birliği (TOBB) de uzun zamandan beri faiz indirimi için çırpınanalar arasında idi. Gecikmeyle de olsa temmuz ayı itibariyle indirilen faiz Erdoğan ve Şimşek'in uyguladı ekonomi politikasındaki değişimden ziyade, Şimşek programının 19 Mart şokunu atlatıp, ekonomide yeni bir hikâye anlatmak amacıyla yapıldığı açık. Bunun ne kadar başarılı olacağı ise muamma.

Türkiyede uygulanan ekonomi politikalarının sınıfsal etkileri düşünüldüğünde, faizlerin artması veya azalması şirket kâr oranlarının yükselişi veya düşüşüyle ilgili olmaktan ziyade sermaye içi bölüşüm ile direkt bağlantılıdır. Dolayısıyla sömürü koşullarının ortadan kalkmadığı sürece kârın hangi oranda nereye akacağı emekçilerin yaşamlarında herhangi bir değişikliğe neden olmaz. Önümüzdeki dönem için kritik olan durum şudur: İktidar bloğu içindeki bir değişikliğin veya uygulanan ekonomik politikasının değişikliğe uğraması ancak emekçi sınıfların sürece müdahalesiyle belirlenebilir.

Faiz indirimi enflasyon meselesini çözer mi?

İhracatçıların talebi, TL'nin değer kaybetmesiyle rekabet gücünü artırmaktır. Aslına ba-

kılırsa bu talep uzunca bir süredir neredeyse periyodik olarak gündeme getiriliyor. Fakat TL'nin değer kaybetmesi ihracatta kalıcı bir rekabet avantajına yol açmıyor. İthal girdi kullanım oranının yüksek olduğu bir ekonomide, TL'deki değer kaybı hızla maliyetlerin ve fiyatların yükselmesine ve böylece yenisinden kur artışı talebine yol açıyor. Dolayısıyla enflasyon düşse dahi birikimli olarak artan fiyatlar karşısında ücretlerin erimesi sorununu çözmez.

Milyonun üstündeki hesapların hesap sayısındaki payı yalnızca yüzde 1,1 ama bu hesapların toplam mevduattaki payı yüzde 78,8.

Kaldı ki BDDK verilerine göre 2025 Mayıs ayı itibarıyla bankalarda 200,5 milyon adet hesap bulunuyor. Hesap sahibi olanların sayısı ise 184 milyon.

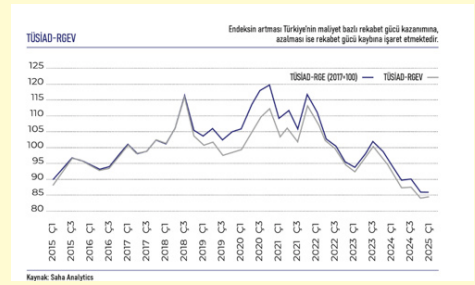
Her biri bir milyon liranın üstünde olan hesap sayısı ise 2,2 milyon, bu hesaplardaki para ise tam 16,2 trilyon lira. Milyonun üstündeki hesapların hesap sayısındaki payı yalnızca yüzde 1,1 ama bu hesapların toplam mevduattaki payı yüzde 78,8. Yani bankalardaki mevduatlara bakılınca mevcut mevduat hesaplarının yüzde 80'ine yakını sadece yüzde birlik bir kesimin elinde olduğu net olarak görülmektedir. Bu kesime, herhangi bir yatırım yapmasına gerek olmadan uygulanan faizlerle bankalar üzerinden milyarlarca liralık servet transfer edildiğini net olarak görebiliriz. Enflasyonun oluşumunda en önemli kalemi bu kesimin harcamalarının oluşturduğunu artık bilmeyen yoktur. Ancak bir bütün olarak sermayenin ortaklaştığı yer ise ücret baskılayarak iç talebin daraltılması ve böylece enflasyonun kontrol altına alınmasından ziyade emek piyasasını olabildiğince aşağı çekebilmek, ücret mücadelesinin önüne set çekmek. Türkiye sermayesinin önemli örgütlerinden biri olan TUSİAD bu durumu çok net olarak açık etti.

TUSİAD'a göre ücretler çok yüksek

TUSİAD, yakın bir tarihte kendi yaptığı bir araştırmayı yayınladı: Maliyet Bazlı Rekabet Gücü Endeksi (TUSİAD-RGE). Yaptığı çalışmada 2025 yılının ilk üç ayında ihracatçı sektörlerin rekabet gücünün bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 8,9 azalarak 2015 yılı seviyesinin altına indiğini gösteriyor. Bu çalışmada Türkiye kapitalizminin uluslararası pazarlarda rekabet gücü geriliyor tespiti yapılıyor.

Çalışma, rekabet gücü artışında en büyük etkinin işgücü maliyetindeki düşüşten geldiğini iddia ediyor. Ara malı maliyetlerindeki düşüş de artışa etkide ikinci sırada yer alıyor. Ara malı maliyetlerinde de nihai belirleyenin bu malların üretiminde kullanılan işgücünün maliyeti olduğu tespiti sınıf mücadelesi açısından önemli.

Grafikte de belirtildiği gibi sermayenin 2023'ten itibaren iş gücü maliyetinin rekabeti engellediği dolayısıyla Şimşek programının ücret baskılamasının yetersiz olduğu belirtiliyor ve ücretlerin daha da fazla baskılanması salık veriliyor. 2025 temmuz zammının yapılmayı ve metal sektöründeki TİS süreci düşünülünce tablo, sermayenin bir bütün olarak örgütlü bir şekilde emeğe saldırısının boyutunu gözler önüne seriyor. Sermaye koşulsuz tahakküm kurduğu bir emek rejimi talep ediyor.

Sermayenin emek üzerindeki tahakkümü

Sermayenin tahakküm altına aldığı emek rejimi, emekçilerin iş süreçlerinde tam anlamıyla kontrol altında tutulduğu, baskı ve tahakküm yöntemlerinin sistematik şekilde uygulandığı bir yönetim biçimini ifade eder. Bu rejimin kökenleri, kapitalizmin erken dönemlerine kadar uzanır. Marx'ın Kapital 1'de anlattığı 18. ve 19. yüzyıllarda sanayi devrimiyle birlikte fabrikalar, emekçilerin yalnızca fiziksel güçlerini değil, aynı zamanda zamanlarını da denetleyen mekanizmalar haline gelmiştir. Marx, bu süreci "Sermayenin emek üzerinde mutlak egemenliği" olarak tanımlar.

Kapitalist emek sürecinde, daha fazla artı değer elde etmek amacıyla emeğin bütünsel denetimi hedeflenir. Sermaye birikiminin istikrarına zarar verecek her türlü bireysel ya da kolektif davranışın engellenmesi veya ücret üretim sürecindeki etkisinin en aza indirilmesi amaçlanır. Dolayısıyla ücretlerin genel olarak artırılması ve baskılanması bir bütün olarak sermayenin programı ve talebi olarak işliyor. Emekçilerin fiziksel ve ruhsal sınırlarını zorlayan bu sistem, onların hayatlarını kendileri için yaşamalarını değil, patronlar için tüketmeyi hedefliyor. İşçi sınıfı açısından emek rejimi uygulamalarına karşı birleşmek ve örgütlü mücadeleyi güçlendirmek dışında bir alternatifi yok.

Yangınların sorumlusu devlet

Çok basit önlemler ile rahatlıkla önlenebilecekken, bu insanlar aslında doğrudan iktidarın tercihleri dolayısıyla öldürüldü.

Deniz Tuzcu

Türkiye geçtiğimiz yaz mevsimlerinde olduğu gibi bu yaz da alevler içerisinde. Birçok ilden yangın haberleri arka arkaya gelirken, bunların önemli bir bölümünün de yerleşim yerlerine kadar sıçradığını üzülerken takip ediyoruz. Üstelik yangınlarla mücadele sırasında 14 emekçi ve gönüllü hayatlarını kaybetti. Birçok köy ve kasaba boşaltılmak zorunda kaldı. İklim krizi derinleştikçe, tüm Akdeniz coğrafyasında olduğu gibi Türkiye'de de yangınların sıklığı ve şiddeti gittikçe artmakta. Fakat yangın riskinin artışı bir gerçek olsa da yangınların ne şekilde seyredeceği, doğaya, hayvanlara ve insanlara ne kadar zarar vereceği alınan önlemlere bağlı. Tüm bunlara rağmen, AKP-MHP hükümetinin yangınlara asgari düzeyde hazırlıklı olmak gibi bir isteği olduğu dahi şüpheli. Yangınla mücadeleye en ufak bir kaynak ayrılmasını geçelim, 23 Mayıs 2025 gününde 8 adet yangın söndürme uçağı satışa çıkarıldı. Tam da İzmir ile başlayan yangınlar silsilesinden 1 ay kadar önce. Satışın

gerekçesi ise tabiki borçluluk. Fakat bu 8 uçağın toplamı için talep edilen ücret; sarayın sadece 1 aylık, Diyanet'in sadece 4 günlük harcamasına ve sadece Kalyon Holding'e yapılan vergi affı ve verilen teşviklere denk. Durum çok açık. Yangınla mücadele konusunda devletin gücü bu kadarına yetiyor değil, devlet yangınla mücadeleyi önemsemiyor. Devlet elinden gelse daha da fazla uçağı satar, itfaiyeyi özelleştirir, yangınla mücadeleye ayrılan daha da fazla kaynağı sermayeye peşkeş çekerti.

Halkın değil sermayenin devleti

Bu durumun sebebi de çok basit. Türkiye devleti, sanılanın aksine içinde yaşayan vatandaşların devleti değil ve asla olmadı. Türkiye devleti bir avuç sermayedarın devleti ve tüm tercihlerini sermayenin çıkarlarına göre şekillendirmeye çalışıyor. Ancak

Devlet ise kendi sorumluluğunu gizlemenin bir diğer yolu olarak şehitlik kavramını kullanıyor.

karşısında örgütlü bir şekilde hakkını arayan ve mücadele eden halklar bulduğunda geri adım atacaktır. Yangınlar özelinde ise karşısında mücadeleciler bir halk yok. Aksine yangınları Kürt halkının çıkardığı gibi şoven histeriler iktidarın doğrudan sorumluluğunu kolaylıkla örtmekle kalmıyor, bütün tartışma zeminini de bu şoven histeri çerçevesine çekiyor.

Yangın şehitleri değil iş cinayeti kurbanları

Bu şoven histeri iktidarı hedef tahtasından uzaklaştırırken, bir de yangınla mücadele sürecinde aslında açıkça iş cinayetiyle katledilen gönüllü ve emekçilerin şehitlik

ve kahramanlık gibi unvanlarla anıldığı gerçeği var. Emekçilerin kahramanlıkları ve özverileri bir yana, bu ölümler gerekli bir kahramanlık ve mecburiyet olmaktan çok uzak. Çok basit önlemler ile rahatlıkla önlenilecekken, bu insanlar aslında doğrudan iktidarın tercihleri dolayısıyla öldürüldü. Devlet ise kendi sorumluluğunu gizlemenin bir diğer yolu olarak şehitlik kavramını kullanıyor. Asıl sorumlu olan devleti hedef tahtasına oturtmalı ve devletin açıkça ölüme terk ettiği emekçilerin şehit değil iş cinayeti kurbanları olduğunu vurgulamak zorundayız. Ancak bu şekilde sorumlulardan hesap sorabilir ve önümüzdeki yıllarda yangınlar ile düzgün bir şekilde mücadele edilmesini sağlayabiliriz.

DÜNYA

NATO'nun yeni silahlanma hedefi

Sermayenin askerî garantisi olarak harcamalar, halkın sırtına sosyal hizmetlerden kesintiyle yüklenerek büyük savunma sanayi firmalarına kaynak aktarımı olarak görünmelidir. Bu, emperyalist kapitalizmin krizlerine karşı bir tampon görevi görür.

Efecan Özcan

2025 Haziran'ında Lahey'de yapılan NATO Zirvesi'nde, üye ülkeler 2035'e kadar gayri safi yurtiçi hasılanın yüzde 5'ini savunma ve güvenlik harcamalarına ayırma kararı aldı. Bu karara göre: yüzde 3,5 "çekirdek savunma" (yani asker, silah, araç altyapısı) için, yüzde 1,5

ise altyapı, siber güvenlik, savunma sanayi gibi "savunma ilişkili" alanlar için harcanacak. NATO Genel Sekreteri Mark Rutte, yüzde 5 harcamayı savunma ve caydırıcılıkla özdeşleştirerek, Rusya'yı "uzun vadeli tehdit" olarak tanımladı. ABD Başkanı Donald Trump da konuyu "NATO'ya Patriot füzeleri gönderilecek, diğer

müttefikler de mecbur ödeyecek" diyerek alaya aldı ve bu kararı "ABD için zafer" olarak nitelendir-di.

Ukrayna'ya patriot füzeleri: NATO'nun savaşa dâhil oluşu

NATO, Ukrayna'ya Patriot hava savunma sistemlerini "en kısa zamanda" ulaştırmak için ha-

rekete geçti. Reuters'a konuşan NATO'nun Avrupa Komutanı General Grynkewich: "Patriot transferi konusunda Almanlarla çok yakın çalışıyoruz. Yönlendirme ... mümkün olduğunca çabuk hareket etmek yönünde oldu." AP News de, Almanya'nın iki Patriot sistemi gönderme teklif ettiğini ve "Almanya, iki yeni Patriot sistemi finanse etmeyi önerdi" diyerek aktif rol üstlendiğini bildiriyor. Ayrıca Euronews güncel bir gelişme olarak, ABD ve Almanya'nın beş Patriot bataryasını Ukrayna'ya teslim etmeyi planladığını doğruladı. Bu durum, zaten kurulduğu günden beri niyeti ve stratejisi belli olan NATO'nun "tarafsız savunma bloğu" olmaktan çıkıp açıkça askerî müdahaleye dönüştüğünün ve yeni bir merhaleye evrildiğinin aleni göstergesidir.

Tüm bunlar neye işaret ediyor?

Sermayenin askerî garantisi olarak harcamalar, halkın sırtına sosyal hizmetlerden kesintiyle yüklenerek büyük savunma sanayi firmalarına kaynak aktarımı olarak görünmelidir. Bu, emperyalist kapitalizmin krizlerine karşı bir tampon görevi görür. Savaş hazırlıklarının hızlanması, bilhassa Ukrayna'ya doğrudan füze desteği NATO'yu savaşa ideolojik ve fiili olarak çekmiştir. Sadece savunma değil, aynı zamanda saldırı gücü oluşmaktadır. "Yüzde 5 hedefi, yalnızca Rusya değil; Çin ve Tayvan üzerinden büyüyen bir dünya savaşı riskinin de göstergesi" gibi açıklamalar, emperyal mekanizmanın geniş

cepheli bir savunma stratejisi benimsemeye yöneldiğini ortaya koyuyor. Buna son olarak Kamboçya-Tayland arasında meydana gelen sıcak çatışmayı da eklemek yanlış olmayacaktır. Bu silahlanma yarışında her zaman olduğu gibi yine emekçilerin hakları eriyor. Kaynaklar sermaye yanlısına kayarken, emekçi halklar sağlık, eğitim gibi alanlarda küçülen bütçelerle karşı karşıya kalıyor ve kalmaya da devam edecek. Bu bir sınıf savaşıdır.

Sonuç

NATO'nun askerî hazırlıkta radikal bir dönüş yaşamasını kapitalist egemenliğin derinleşmesi ve sınıf temelli bir hegemonya savaşı olarak yorumlamak gerekir. 20. yüzyılda SSCB'nin önderliğindeki Doğu Bloku ülkeleri dünya üzerindeki emperyalist müdahalelere karşı bir caydırıcı güç olarak konumlanıyordu ve bunun tabii bir neticesi olarak ABD'nin öncülüğündeki Batı emperyalizmi istediği gibi at koşturamıyor, bölgesel hegemonya mücadelesi yürüten alt emperyalist güçler ise bu kadar fütursuzca askerî operasyonlar gerçekleştiremiyordu. Buradan hareketle, emekçi halkların çıkarının, bu militarist küresel yapıya karşı birleşik bir barış cephesi örmekten geçtiğini söyleyebiliriz. İşçi sınıfı için tek savaş, uzlaşmaz sınıf olan sermayedarlara karşı verilen sınıf savaşından başka bir şey değildir.

Tom Barrack'ın oyunları

El ele verilmiş, önce 6 Mart katliamları ile sahil şeridindeki Alevilere yönelen şiddet, şimdi de Dürzilere yönelik çatışmalar ve Kürt yönetimlerine ardı sıra "federalizmin Suriye'de işlediğinin düşünülmediği" şeklinde sürdürülen Barrack-vari gerilim.

Özcan Avcı

(...) 1. sayfadan devam

İzmir'in Kemeraltı'nda "şambali" tadıp en sevdiği Türk yemeğinin kebab olduğu demelerinden sonra bölgedeki halkların kaderiyle oynamaya, savaş kışkırtıcılığı yapmaya ve halkların yönetim deneyimlerini tehdit etmeyi kendisine hak görmeye uzanan bölgenin yeni "piyon"u!

Suriye'nin yeni denklemi

Bölge açısından 12 Gün Savaşı'ndan sonrasına bakmak gerekirse, şimdinin ateş hattında kalan bölgesi Suriye'dir denebilir. Akan sular 7 Ekim'den geriye ne bıraktı diye düşününce, Tahran'dan ilerisi epey yaralı artık. İki merkez eksen; Esad'ın Suriyesi düştü, Lübnan'ın Hizbullah'ı epey kan kaybetti. Mevcut denklem biraz da bu durumla ilişkili. Aralık 2024'te HTŞ'nin Şam'a inışı bir dizi soruyu beraberinde getirmişti. Suriye İç Savaşı'nda, Siyonistlerin Golan Tepeleri'ndeki

işgalciliğinin bu yeni denklemde geleceği ne olacak? Suriye'deki Kürt yönetimlerinin geleceği ne olacak? Bugünün koşullarında bu soruların bazılarında daha net cevaplar vermek mümkün. 16 Temmuz günü, Siyonistlerin HTŞ'nin

geçemedik, Siyonistler hiçbir halkın güvencesi olamaz! El ele verilmiş, önce 6 Mart katliamları ile sahil şeridindeki Alevilere yönelen şiddet, şimdi de Dürzilere yönelik çatışmalar ve Kürt yönetimlerine ardı sıra "federalizmin

tam teslim olacak, Washington da bu durumu koz olarak kullanacak. Bir süredir gerçekleşen SGD-Barrack ikili görüşmelerinde, iki taraf da oyunu doğal olarak kendinden doğru kurmaya çalışıyor. Barrack son olarak SGD'den

Rakka, Deyr ez-Zor, Haseke ve Tabka bölgelerinden çekilmesini ve silahlarını teslim etmesini talep etti. SGD bu talepleri reddettiğini belirtti. Görünen o ki, anlaşmazlığın "entegrasyon" kavramının tanımı

olduğu; Şam'ın bunu bir "devralma" olarak gördüğü, Kürtlerin ise "karşılıklı tanıma ve iradeli katılım" esas aldığı şeklinde ifade edilebilir. Anlaşıldığı kadarıyla Kürtlerden istenilen şey siyasal bir intihardır. Sonuç niyetine belirtelim, Suriye'deki halkların kaderini belirleyecek şey de, Barrack'ın Ali Cengiz oyunlarını bozacak olan şey de halkların mücadelesi olacaktır.

Şam'daki merkezlerini bombalamasının ardından yaptığı açıklamarda saldırının gerekçesi olarak HTŞ'nin Dürzilerle girdiği çatışmalarda Dürzileri korumak olduğunu öne sürmüştü. Bir tarafta adım adım Suriye topraklarında ilerleyen Siyonistler, diğer tarafta bu durumdan zerre rahatsızlık duymayan HTŞ yönetimi! O sırada Barrack ile görüşmeye devam eden, şaşalı pozlar veren Colani! Belirtmeden

Suriye'de işlediğinin düşünülmediği" şeklinde sürdürülen Barrack-vari gerilim. İki ucu karanlık.

SDG ve Barrack gerilimi

Barrack, verdiği bir demeçte Washington'ın uzun vadede Suriye'den çekilmek istediğini ifade etmiş. Bu demeci de ABD'nin SGD ile ilişkilerinin stratejik bir pazarlık gücü olarak kullanılabileceği şeklinde temellendirmiş. Meali şudur: SGD entegrasyon adı altında

Çin-AB-ABD üçgeninde ticaret ve uluslararası hegemonya mücadelesi

Deniz Tuzcu

Geçtiğimiz günlerde sırasıyla Çin ile Avrupa Birliği arasında ve ABD ile AB arasında çok önemli iki görüşme gerçekleştirildi. Özellikle ABD ve Çin arasında süregelen dünya liderliği mücadelesi ve bunun yansıması olarak da değerlendirilebilecek ticaret savaşları bağlamında kritik gelişmeler yaşandı.

AB-Çin zirvesi

Bu görüşmelerin ilki, 24 Temmuz'da gerçekleştirilen 25. AB-Çin zirvesiydi. ABD-Çin arasındaki ticaret savaşlarından AB de nasibini almış, Çin ABD'ye misilleme olarak yükselttiği gümrüklere AB'yi de dahil etmişti. Bu durum ise zaten Çin'e karşı ticari açık veren ve hassas konumda olan AB ekonomilerine zarar vermiş ve ABD'nin savaşının kaybedeni olmaya karşı bir tutum oluşmaya başlamıştı. Ancak zirveye giden süreç, iki taraf arasında anlamlı bir yumuşama ihtimalinin düşük olduğunu gösteriyordu. İki günden bir güne düşürülen zirve, Trump'ın AB'ye yönelttiği %30'luk rekor gümrük tehditlerinin de gölgesi altında şekillendi. Birçok AB ülkesi altında ABD'ye bir karşı çıkışı ve AB'nin ayrı bir kamp olarak kendisini net bir şekilde var etmesine sebep olabilecek bir misillemeyi savunsada önce bu zirve ABD'nin de isteyeceği şekilde durgun ve soğuk geçti. 28 Temmuz'da, ABD ve AB arasında beklenen gümrük anlaşması görüşmesi gerçekleştirildi.

AB'nin Amerikan sömürgesine dönüşme ihtimali

Trump, Çin'e karşı sert tutumu tehditlerinden biraz geri adım atarak ödüllendirse de hala rekor sayılabilecek %15'lik gümrük vergisini kabul ettirdi. Bağlama oturtmak adına, Trump öncesinde bu oran sadece %2,2 idi. İşin çarpıcı kısmı ise AB'nin Amerikan ürünlerini

gümrük vergisinden muaf tutmayı da kabul etmesi ve 750 milyar \$ değerinde enerji satın almayı taahhüt etmesi oldu. Özellikle gümrük vergileri arasındaki eşitsizlik klasik bir sömürgeleştirme anlaşmasını andırıyor. AB yüksek gümrük vergileri dolayısıyla ABD'ye satış yapma imkanını önemli ölçüde yitirirken, Amerikan ürünlerinden hiç gümrük alınmaması tüm Avrupa pazarını ABD'ye açıyor. Enerji alım taahhüdünü de hesaba katınca, anlaşma açıkça AB'nin ABD'ye ekonomik olarak teslim olması anlamına geliyor. Fransa Trump'ın tehditlerine benzer bir gümrük oranı ile karşılık verilmesi taraftarıydı, anlaşma için karanlık bir gün tabirini kullandı. Almanya ise ticaret savaşısı ihtimalinin önlenmesinin önemli vurgulamakla beraber ekonomik olarak sorunlu bir durumun açığa çıktığını kabul ediyor. Hatta anlaşmayı savunan AB temsilcileri dahi çok daha kötü ihtimallerin önlendiği şeklinde açıklamalar ile altında Trump'ın tehditlerine boyun eğdiğini itiraf etmiş oluyor.

Sonuçlar ve olasılıklar

İlk bakışta bu iki görüşmenin kazananı Trump gibi gözüküyor. Bir yandan AB'ye yüksek gümrük dayatırken, bir yandan da Çin ve AB arasında gerçekleşebilecek bir yumuşama ihtimalini ortadan kaldırdı. Ancak uzun vadede, Trump'ın uzlaşmaz ve sadece ABD çıkarlarını önceleyen tutumu kendisine yeni düşmanlar kazandıracak benzıyor. AB içi gerilimler özellikle Fransa cephesinden artarken bunun uzun vadede ne gibi sonuçlara yol açacağını kestirmek güç. Bu süreçler içerisinde Çin'in kendisini, ABD aksine, karşılıklı çıkarları önemseyen bir güç şeklinde sunması da bir diğer kritik nokta.

ÇOCUK/KADIN/GENÇLİK

Şaibeli sınavların iktidarı AKP

Her yıl yapılan sınavlara girerken acaba bu işte bir bit yeniği var mı diye sormak, hazırlık sürecinin içerisindeki bir sürpriz paketi haline geldi. Yusuf Tekin'in bakanlığından itibaren LGS'ye dair istatistikler kamuoyu ile paylaşılmıyor. YKS de dahil olmak üzere hiçbir sınav hakkında yeterli veriye ulaşamıyoruz.

Seçil Murtazaoğlu

AKP iktidarı boyunca birçok şaibeli sınav gerçekleşti. Sınavlara dair güvensizliklere bir yenisi daha eklenecek mi diye sorulan klasikleşmiş sınav öncesi süreçte nur topu gibi, bol şaibeli bir LGS sınavı listeye ekleniyor. İlk oturumu sırasında kitapçığı Whatsapp gruplarında dolaştırılmaya başlanılan 2025 yılı LGS sınavı...

Eğitim anlamsızlaşıyor

Neoliberal dönüşümünün ardından, eğitim niteliksizleşirken aldığı bütçe her geçen yıl eriyor. Üstelik eğitim artık, bu bütçeden 41,7 milyar TL gibi büyük bir payı alan dini vakıfların kontrolü altında. Bir de yıllardır yaşanan sınav skandalları eklenince, eğitim aileler ve gençler için anlam-

sızlaşıyor.

Anlamsızlaşıyor çünkü, Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in dedesi Mahmut Celalettin Ökten'in birçok ildeki imam hatip ortaokullarından LGS'de tam puan alan 60 küsur öğrenci çıktı, geçtiğimiz sene imam hatiplerden çıkan sayı 27'ydi.

Anlamsızlaşıyor çünkü, ülkenin yarısının açık sınırının altında geçimini sağlamaya çalıştığı ve çocuklarını okutmak için ek işlerde tüm hayatını heba ettiği bir dönemdeyiz. Patronların çocukları ise, sağlanan koşullar dolayısıyla yüzde 10'luk dilime kolayca girebiliyor, emekçinin çocuğu gibi yerel yerleştirmeye tabii olarak içi boşaltılmış ve taşeron mantığıyla kurulmuş proje liselerine gitmek zorunda kalmıyor.

Ve son olarak anlamsızlaşıyor

çünkü, birçok aile için tek gerçek evi geçindirmek. Eğitim ise artık bir lüks. Gençler tüm zorluklara rağmen "en azından" bir meslek sahibi olacağını düşünerek ve eve destek mecburiyeti ile MESEM programlarının aktığı meslek liselerine yöneliyor. Bu program ile ise aslında eğitim hakkı çocuk içişlik ile yer değiştirmiş oluyor.

Gizlerin normalleştirilmesi

Her yıl yapılan sınavlara girerken acaba bu işte bir bit yeniği var mı diye sormak,

Geleceklerini kazanmak için tek çare olarak gösterilen sınavlarda da iktidarın akrabalarının, patronların oyunları ile geri zekâlı yerine konan öğrenciler ne yapsın?

ha-zır-lık süre-cinin içeri-sindeki bir sürpriz paketi halinde geldi. Yusuf Tekin'in bakanlığından itibaren LGS'ye dair istatistikler kamuoyu ile paylaşılmıyor. YKS de dahil olmak üzere hiçbir sınav hakkında yeterli veriye ulaşamıyoruz.

Yusuf Tekin, 2017 yılında Milli Eğitim Bakanı Müsteşarı lise sınavında birinci

olan 17 bin öğrenci için "Bu durum şaşırtıcı değil." demişti. Bakanlığa yükselen Tekin'in LGS sınavına dair sorulara "Geri zekâlıya anlatır gibi tane tane anlatıyoruz." diyerek eleştirileri başından savdığını görüyoruz. Geleceklerini kazanmak için tek çare olarak gösterilen sınavlarda da iktidarın akrabalarının, patronların oyunları ile geri zekâlı yerine konan öğrenciler ne yapsın? Çeteleşmiş devletin eğitimden hukuka tüm iktidar aygıtlarını kendi lehine kullandığı bir dönemde öğ-

rencilerin ve ailelerin içinden "Kimi kime şikâyet edecek-sin?" sorusunun geçtiğini biliyoruz. Bu çete düzenini, gençlerin emekleriyle ve gelecekleriyle beştaş oynar misali oynayan egemenleri halka şikâyet edeceğiz! Hesap vermeyi lügatından çıkarmış iktidar, halk örgütlendikçe hesap vermek zorunda kalacak! Çocuğunun, kendisinin geleceği için yeddiği lokmadan kusan herkes hesap sormak için ayağa kalkınca tek tek şaibeli tüm sınavların, çalınan gelecekle-rin hesabı sorulacak!

İktidarın hukuk vaadi: Kadınlara reva görülen ne?

Kadınlar için hukuk, yalnızca bir hak arama alanı değil, aynı zamanda kendi yaşamlarını kurma mücadelelerinde araçsallaşan bir zemin. Bu nedenle infaz düzenlemeleri, arabuluculuk uygulamaları ve yargı paketleri, "kadın lehine" görünümünün arkasındaki politik gerçekliklerle birlikte ele alınmalı.

Sezen Ezer

Kadınların hukuki alandaki taleplerinin ve mücadelelerinin her geçen gün iktidarın politikalarıyla çarpıştığı bir gerçeklik içerisindedir. Aile yılı, 10. Yargı Paketi, infaz düzenlemeleri ve arabuluculuk gibi konular kamuoyuna "reform" adı altında sunulurken, kadınlar açısından bu düzenlemelerin içerdiği riskler ve eksiklikler göz ardı ediliyor. Bu aslında bilinmeyen ya da fark edilmeyen bir şey değil; iktidarın yeni toplum dizaynında kadınların kamusal alanlardan bilinçli biçimde dışlandığı, seslerinin bastırılmaya çalışıldığı bir sürecin parçası. 2024 yılında miras davalarında arabuluculuğun zorunlu hale getirilmesi yeniden gündeme geldi. Uygulamada aile içi güç ilişkileri, özellikle kadınların mirastan feragat etmeye zorlanması gibi eşitsizlikler, arabuluculuk sürecinde yeniden üretiliyor. Yargı politikalarının arabuluculuğu teşvik edici yönde şekillenmesi, kadınların hukuki güvenliğini tehlikeye atabilecek bir zemini büyütüyor. Ekonomik güvencesizlik ve aile baskısı altındaki kadınların, arabuluculuk gibi resmi görünse de denetimsiz ve eşitsiz süreçlerde hakkından feragat ettirilmesi ihtimali azımsanamaz.

10. Yargı Paketi: Ceza artırımı ve infaz düzenlemeleri arasında kadınlar

10. Yargı Paketi, ceza sürelerinde artış ve infaz koşullarında değişiklikler getirdi. Görünürde daha sert bir ceza politikası benimsenmiş gibi duruyor; ancak arka planda infaz oranlarının ve türlerinin değiştirilmesi, cezaevinde kalma sürelerinin kısaltılması gibi pratikler var. Özellikle kadın hükümlüler için evde infaz uygulaması, ceza sisteminin

bakım yükünü kadınlar üzerinde yeniden yapılandırdığı, cezanın şeklinin cinsiyet rollerine göre biçimlendiği bir alan olarak öne çıkıyor. İnfaz düzenlemeleri açısından bakıldığında, 10. Yargı Paketi'nde yer alan konutta infaz uygulaması, ilk bakışta kadınlar ve yaşlılar lehine gibi görünse de politik arka planda öyle olmadığını görüyoruz. Kadınlar açısından evde infaz uygulaması 3 yıla kadar cezalar için getiriliyor ve doğum yapmış kadınlar için özel hükümler içeriyor. Ancak bu düzenleme, kadınların cezaevinde çocuklarıyla birlikte olmasından doğan insani bir sorunu çözüyor gibi sunulsa da, aslında bakım emeğinin tamamen kadına yüklendiği ve kadın mahpusun "anne" rolü üzerinden değerlendirilip cezanın şekillendirildiği bir alan yaratıyor. Üstelik infaz hâkiminin geniş takdir yetkisi, sübjektif değerlendirmelere açık. Konutta infaz, mahpusun kendini yeniden var edebilmesini değil, çoğu zaman sadece aile içi sorumluluklarını yerine getirebilecek mi sorusu üzerinden ele alınıyor. Ağır hasta, yaşlı ya da engelli kadınlar için de durum farklı değil. Bu grupların cezaevinde yaşamını sürdüremeyeceği tespit edilse dahi, uygulamada bu kararlara ulaşmak, Adli Tıp süreçleri nedeniyle oldukça zorlayıcı olabiliyor. Kadınlar için hukuk, yalnızca bir hak arama alanı değil, aynı zamanda kendi yaşamlarını kurma mücadelelerinde araçsallaşan bir zemin. Bu nedenle infaz düzenlemeleri, arabuluculuk uygulamaları ve yargı paketleri, "kadın lehine" görünümünün arkasındaki politik gerçekliklerle birlikte ele alınmalı.

Kadınlar açısından evde infaz uygulaması 3 yıla kadar cezalar için getiriliyor ve doğum yapmış kadınlar için özel hükümler içeriyor.

Aksi halde hukuk, eşitsizliği yeniden üreten bir alan olmaktan öteye geçmeyecektir. Kadınlar da haklarına yönelik saldırılara karşı mücadelede biriktirdiği deneyimle yolu açmaya devam edecektir.

Eğitim haktır, pazarlık konusu değil!

İktidarın emin adımlarla yürüttüğü, eğitimi kendi ve sermayenin isteklerine hizmet edecek şekilde düzenleme çabası, karşımıza şimdi yeniden bir el yükseltmeyle çıktı.

Sedanur Uğur

"Eğitim gerekli midir?" sorunun cevabı birçok kişi için "evet" olsa da gerçek hayatta birçok "aması" var. Çocuklar sürekli zorbalık yaşadıkları, tuvaletlerin kirli olduğu okullara gitmek istemiyor; okul yemeği yok ama imamların verdiği dersler var. Ülkü Ocakları geziler yapıyor, dersler boş geçiyor... En temel sorun da yoksulluk...

Tüm bu amalar iktidar eliyle yaratıldı

İktidarın emin adımlarla yürüttüğü, eğitimi kendi ve sermayenin isteklerine hizmet edecek şekilde düzenleme çabası, karşımıza şimdi yeniden bir el yükseltmeyle çıktı. 12 yıllık zorunlu eğitimin patronlar tarafından gereksiz görülmesiyle birlikte, yeni eğitim modelleri tartışılmaya başlandı. Bu modeller: 3+1, 2+2 ve 16 yaşına gelen çocukların lise diploması almaya hak kazanması.

Hangisinin daha "verimli" olacağı tartışmasını Yusuf Tekin, sözde pedagoğlara ve eğitim bilimcilere bırakmış gibi gözükse de, arka planda patronlarla istişare ediyor. Yusuf Tekin'in Meclis'te verdiği bir raporla başlayan süreç, ardından hazırlanan senaryonun sahneye konmasıyla devam etti. İşte o senaryonun en can alıcı noktaları:

- **Yusuf Tekin:** "Eğitim sistemini değiştiririz, sorun yok. İş insanları ara eleman istiyor."
- **MÜSİAD Başkanı:** "12 yıllık kesintisiz eğitim yanlış, ülkeye faydası yok."
- **Yusuf Tekin:** "Üç yeni eğitim modeli üzerinde çalışıyoruz, tartışmaları izliyoruz."
- **Eğitim-Bir-Sen Raporu:** "Öğretmenlerin %93,8'i, yöneticilerin %97,1'i, öğrencilerin %78,5'i ve velilerin %78,8'i sürenin kısaltılmasını istiyor."

Nitelikli eğitimden uzak, patronlara yakın eğitim

Tüm bu eğitim modeli tartışmalarının amacı, MESEM'e katılımın artmasını ve

sermaye için ucuz emek gücünün sağlanmasını içeriyor. MESEM'de şirketlerin çocuklar ve öğretmenler için bir eğitim alanı haline gelmesi artık hayata geçiriliyor. Normalde 4 gün işte, 1 gün okulda olması gereken çocuklar bundan sonra bir günlük eğitimlerini iş yerlerinde alacak. MESEM öğretmenleri de şirketlerin düzenlediği seminerlere katılacak. Tüm dünyada savunma sanayisi bütçelerinin artmasıyla birlikte, MEB ve Savunma Bakanlığı'nın imzaladığı protokol sonucu, çocuklar savunma sanayisinde çalışacak. Bu adımların birbirinden bağımsız olmadığı, tam da sermayeyle nasıl uyum içerisinde çalışan bir MEB gerçeğiyle karşı karşıya olduğumuzu görüyoruz.

Başa dönecek olursak: Artık karşımızda adım adım ilerleyen değil, koşar adımlarla çocukların emeğine ve zihnine çökmek isteyen bir iktidar var.

İktidarın koşar adımlarla ilerlediği faşizme karşı yeni ve geniş mücadele alanları oluşturmalıyız. Bunun için ise yapılması gerekenler net bir şekilde önümüzde duruyor: eğitimin özneleriyle birlikte tartışmalı ve mücadele hattı çizmeliyiz. Tüm "ama"ların içerisinde nitelikli, bilimsel, demokratik, anadilde, parasız eğitim talebimizi yükseltmek; öğretmenler, okul yönetimleri, ebeveynler ve tabii ki çocuklarla bunun için mücadelenin büyümesi gerekir.

PARTİ'DEN

Asgari ücret için ortak mücadele

“Temmuzda ara zam yapılınsın ve işten çıkarmalar yasaklansın” şiarıyla TİP ve EHP ile birlikte ortak bir kampanya düzenlendi. Kampanya kapsamında İstanbul ve İzmir’de yaygın bir bildiri dağıtımı ve propaganda çalışması yapılırken yürütülen çalışma kapsamında sefalet ücretine, vergide adaletsizliğe karşı direnen ve insanca bir yaşam için greve çıkan kamu işçilerinin mücadelesine omuz vermek için birlikte Vergi Denetim Kurulu’nun önünde ve İşçilerin sırtından geçinen, emekçilerin kanı, canı pahasına servetine servet katmaya devam eden bir avuç zengine karşı TUSİAD önünde kitlesel basın açıklaması gerçekleştirildi.

HepsiJet işçileri direnişte

Esenyurt’taki HepsiJET deposunda çalışan 28 işçi, insan onuruna aykırı koşullar, iş güvenliği ihlalleri, zorunlu fazla mesailer, gaspedilen izinler, sistematik mobbing ve temel ihtiyaçların dahi karşılanmadığı bir duruma karşı sessiz kal-mayarak yaptığı haklı fesih ve ardından başlattığı direniş 22 Temmuz’dan beri devam ediyor. “Depo işçisi köle değildir! Hakımızı ver”, “Direne direne kazanacağız”, “HepsiJET işçisi köle değildir” sloganlarıyla işçiler kararlılıkla bekleyişlerini sürdürüyor.

ÇETE DÜZENİNİ YIKALIM
DEMOKRATİK CUMHURİYETİ BİRLİKTE KURALIM

PARTİ GÖNÜLLÜSÜ OLMAK İÇİN KODU TARATIN

TOPLUMSAL ÖZGÜRLÜK PARTİSİ

Şember Dergi Oyun sayısı çıktı!

İstanbul
Mephisto • Kadıköy • Beşiktaş • Taksim
Yaykoop Kitabevi • Kadıköy

İzmir
Yakın Kitabevi • Alsancak
Her Yer Çocuk Derneği • Bornova
Cafe Marsyas • Bornova
Mor Dayanışma Derneği • Karşıyaka
Baykuş Kitabevi • Karşıyaka

Adana
Karşıyaka Kültürevi

Mersin
Cogito

Hatay
Mor Dayanışma Derneği
Samandağ • Hatay

2025 Evvel Temmuz Festivali

Bu yıl da Evvel Temmuz Festivali, Hatay’ın Samandağ, Serinyol ve Defne ilçelerinde yapılan çeşitli etkinliklerle gerçekleşti. Gençlerle, kadınlarla, çocuklarla ve halkla omuz omuza örgütlenen festival kapsamında çeşitli atölyeler, halk şenlikleri, bisiklet turları, panellerle birlikte çok çeşitli etkinlikler düzenlendi. Festival kapsamında Samandağ’da Dönem Sözcümüz Pelin Kahiloğulları, Samandağ Belediye Başkanı Emrah Karaçay ve Aydın Deniz’in katıldıkları Felaketler Çağında Ortadoğu ve Aleviler, Defne ve Serinyol’da Sözcüler Kurulu üyemiz ve Mersin Milletvekili Perihan Koca, MK üyemiz Hasan Durkal, Hasan Sivri, Hamide Rencüs ve Aydın Deniz’in katıldıkları Güncel

Gelişmeler Işığında Orta Doğu ve Aleviler konulu paneller düzenlendi. Festivalin sonunda Evvel Temmuz Kültür Sanat Festivali Komitesi destek veren herkese teşekkür etti: “Mahalle mahalle gezdik, çocuklarla oynadık, kadınlar Hahalar söyledik, gençlerle duvarlara şiarımızı yazdık, şarkılar söyledik, panellerde tartıştık, sokaklarda yürüdük... Her adımda, her durakta şenliği birlikte kurduk. Bu yıl da festivalimizi fonsuz, sponsorsuz bir şekilde; halkın öz gücüyle, dayanışmayla, imeceyle gerçekleştirdik. Bu festival sadece kültür-sanat üretimi değil dedik Evvel Temmuz, yıkıma ve talana karşı halkın bir araya gelme iradesi olduğunu

belirttik. Her sokakta kurulan sahne, her duvarda yankılanan söz, her çocuk kahkahası... Hepsi bu coğrafyada hâlâ yaşamak isteyen halkın kararlılığıdır. Evvel Temmuz’u önemsiyoruz çünkü bu festival; yok sayılan, dışlanan, susturulmak isteyen kendini ifade alanıdır. Arap Alevi halkının tarihsel, kültürel ve kolektif hafızasının bugünkü karşılığıdır. Deprem, talanın, ayrımcılığın, savaşın kıyısında hâlâ yan yana durabilmenin yoludur. Bizi yalnız bırakmayan herkese, emeğiyle, sözüyle, gülümsemesiyle katkı sunan herkese teşekkür ederiz. Evvel Temmuz bu yıl bitti ama mücadelemiz sürüyor. Yine görüşeceğiz.”

Katledilişinin 44. yılında Kenan Budak

12 Eylül askeri faşist diktatörlüğüne karşı Zeytinburnu sokaklarında işçileri örgütleyen polis kurşunlarıyla katledilen DİSK İlerici Deri-İş Genel Başkanı ve Sosyalist Vatan Partisi MK üyesi Kenan Budak mezarı başında kalabalık bir topluluk tarafından anıldı. Mezar başı anmasının ertesinde Kartal’da düzenlenen bir toplantı ile hayatı, mücadelesi ve bugünün işçi sınıfı mücadelesinde Kenan Budak’ın ortaya koyduğu devrimci sınıf çalışmasının anlamı konuşuldu. Kenan Budak için Sultangazi ve İzmir TÖP il binalarında da benzer toplantılar düzenlendi.

PARTİ'YE

Savaş yazgılı yüzyılda devrimci olmak!

“Sürekli savaşların” olduğu dünyada “savaşçı” bir karakteri içselleştirmek komünist bireyin en özgün niteliği olduğuna işaret ediyor.

Haydar Arıkışu

Savaş yazgılı bir yüzyılda, sürekli savaşlar çağındayız. Kapitalizmin ekonomik, ekolojik ve hegemonya krizler yumağı insanlığı çatışmalı günlere sabitliyor adeta. Sistem çıkmazları içinde zayıflarken silahlanma, teknoloji, azami kar ve savaş çözümleri gücü olarak imda da çağrılıyor. Böyle günler, devrimci kadroları kapsamlı bir kuşatma içine alır. Kişiliklerin sağlamlığı, ilkelerden sapmazlığı, kırılmazlığı, umudu ve bilinci sistemle durmadan çatışma halindedir. Devrimci varoluşları mümkün kılan ise, kapasiteleri genişletmek, güncellik-tarihsellik diyalektğinde yoğunlaşmak; esneklik yaratıcılık ve derinleşme bağlamı gücü alanları olduğunu saptayabiliriz.

Güç ve fırsat

Somut-Tarihsel- Bütünsel bir hakikat içinde yaşadığı çağa çağrılıdır devrimci. “Zamanın karşısına bizi aradığı yerde çıkalım” der Shakespeare. Zamanını bulmayan emek, “değerini” yarat-sa da siyasette “kıymetini” bulamıyor; çünkü doğru olan zamanında gerçekleştirilendir. Sistem içinde “Güç” olmalı kadrolar; örgütle, bireysel başarılarıyla, bütünleştiği halkıyla. Bunun yolu çağını, sürdürdüğü hayatını bir “yük” olarak değil “fırsat” olarak görebilmesinde yatar. Fırsatlar değil midir? Bize seçme özgürlüğü veren? Seçimler değil midir kendi irademizle bizi özgür kılan? Ya o özgürlük sorumlulukla bezeli değil midir? İşte “O fırsatlar” ki köhnemiş düzenin, uyuşuk, köleleştirici betondan bağlarını delip, gedik açma imkânı yaratan kendini değiştirip “savaşçı neşe” oluşturmazmış. Neşe, nesnellliğini de oluşturamazmış. Neşe, içselleşmiş bilinçli

eylemli mücadeledir ve bu devrimciliğin “kendiliğinden”liğinden “kendisi için” oluş halidir; benliklerde “otonom”laşır; ancak “Neşe” aynı zamanda iradeli, amaçlı/teleolojik bir devrim ve zaman kurucusudur. İstek ve tutku ile...

Bireyselleşme ve yetenek

Lenin; Rusya’da kapitalizmin gelişimini tariflerken “insanlık kapitalizmin az gelişmişliğinden çektiği kadar, kapitalizmin kendisinden çekmedi” der. Bu bağlamda “Bireyselleşme kapitalizmin öz evladıdır” diyebiliriz. Goethe’nin “Faust” karakteri bu gelişimi en iyi anlatan eser olsa gerek. Bazı eleştirmenler kapitalizmi “Faust” dönemi olarak tanımlar. Dolayısıyla bireyselleşme bir “arıza” değil; somut-tarihsel bir gerçekliktir. İşte sınıflar mücadelesinde de “bireyselleşmemeden” çektiği kadar hiçbir şeyden çekmez devrimci kadro. Bireysellik içinde toplumsallığı içselleştirmek diyalektik bir süreçtir. Bireysellik, kendi olmanın, yeteneklerini bilmenin, kapasitesini sürekli geliştirme azminin ve sonuç alıcı gücün de teminatıdır. “Özgürlük sorumluluk” demekse eğer, bireysellik özgürlük savaşında en duru en sorumlu görevler yüklenme niteliği olmalıdır. Yeteneklerle yoğrulmuş bireysellik, mücadeleyi başarıya taşıma azmı, iktidar olma bilinci, harcanan emeği amaç sallaştıran “faal akıl” lı devrimci enerji etkileşimidir. Şimdi her zamankinden daha güçlü bir devrimci- komünist kişiliğe ihtiyaç var. “Sürekli savaşların” olduğu dünyada “savaşçı” bir karakteri içselleştirmek komünist bireyin en özgün niteliği olduğuna işaret ediyor. Bireyselleşmiş, yaratıcı, derin, çoklu kapasiteli “Çağın devrimcisi” olabilmeyi aynı zamanda.

toplumsal özgürlük

Sahibi ve Sorumlu Yazışları Müdürü: Savaş Çiçek
Adres: İstiklal Cad. Balo Sok. Tokatlıyan Han No: 21 Beyoğlu
Baskı: İhlas Gazetecilik A.Ş. Merkez Mah. 29 Ekim Cad. İhlas Plaza
No: 11A/41 Yenibosna/Bahçelievler, İstanbul Tel: 0212 454 30 00